Talim Noktası
DERS KİTAPLARI · SORU BANKASI

Yazılı Provaları

6. Sınıf

1. Dönem 1. Ortak Yazılı Sınav
MEB soru dağılım tablosundaki bütün senaryolar.
Çözümler ve puanlama ölçütleri ayrı kitapçıktadır.

Türkçe	Matematik	Fen Bilimleri	Sosyal Bilgiler
6 senaryo	Ülke geneli sınav	6 senaryo	5 senaryo

İçindekiler

Nasıl çalışılır?
1. Her senaryo, MEB'in yayımladığı soru dağılım tablosundaki bir senaryoya göre hazırlandı. Senaryolar aynı öğrenme çıktılarını farklı soru sayısı ve puanlarla yoklar.
2. Süreyi tutun ve cevaplarınızı kâğıdın üzerindeki alana yazın. Kitaba bakmayın.
3. Bitirince ayrı "Çözümler ve Puanlama" kitapçığıyla kendinizi puanlayın. Puan kaybettiğiniz çıktıyı genel tekrar kitapçığından yeniden çalışın.

Türkçe

	Soru	Sayfa
Senaryo 1	6	4
Senaryo 2	6	9
Senaryo 3	6	14
Senaryo 4	6	19
Senaryo 5	7	24
Senaryo 6	7	29

Matematik

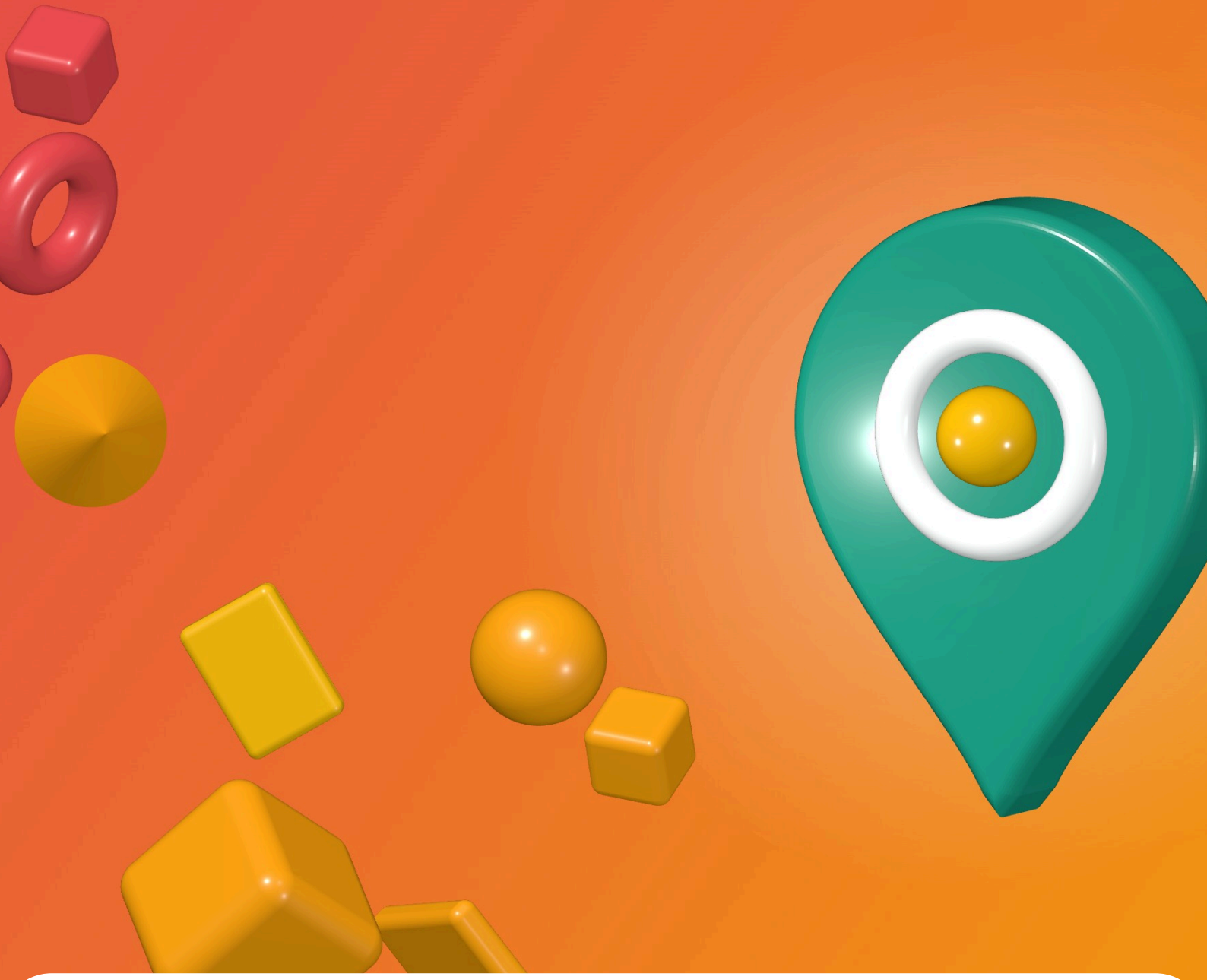
	Soru	Sayfa
Ülke Geneli Ortak Sınav	8	34

Fen Bilimleri

	Soru	Sayfa
Senaryo 1	8	40
Senaryo 2	8	48
Senaryo 3	7	53
Senaryo 4	6	57
Senaryo 5	7	61
Senaryo 6	9	66

Sosyal Bilgiler

	Soru	Sayfa
Senaryo 1	6	71
Senaryo 2	8	75
Senaryo 3	6	80
Senaryo 4	6	84
Senaryo 5	7	88

Türkçe

6. Sınıf •
1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provaları

Senaryo 1 6 soru
Senaryo 2 6 soru
Senaryo 3 6 soru
Senaryo 4 6 soru
Senaryo 5 7 soru
Senaryo 6 7 soru

Senaryo 1

6. Sınıf Türkçe • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

• Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
• Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	T.O.6.5	T.O.6.6	T.O.6.6	T.O.6.21	T.Y.6.18	T.Y.6.21	
Puan	15	15	15	15	20	20	**100**
Aldığınız							

OKUMA METNİ

1 ve 2. sorular bu metne göre cevaplanacaktır.

Bilmece Geceleri

Annemin köyünde kış geceleri uzundur. Akşam yemeğinden sonra komşular sobanın çevresinde toplanır. Çay demlenirken söz sırası bilmecelere gelir. Bu gecelerin en sevilen sorucusu Hatice Teyze'dir. Hatice Teyze bir bilmeceyi söylemeden önce herkesi tek tek süzer. Kimin dikkatli dinlediğini anladıktan sonra sesini alçaltarak sorusunu sorar.

Bilmece, cevabı doğrudan söylenmeyen, bir varlığın özellikleri sezdirilerek sorulan sözlü kültür ürünüdür. Bilmecede varlığın adı gizlenir. Onun yerine varlığın şekli, rengi ya da yaptığı iş anlatılır. Söyleyeni bilinmeyen bilmeceler kuşaktan kuşağa aktarılarak bugüne ulaşmıştır.

Geçen kış ben de bu gecelerden birine katıldım. Hatice Teyze, "Ben yürürüm o yürür, ben dururum o durur. Işık söner, o kaybolur." diye sordu. Hemen elimi kaldırdım ama ağzımı açınca dilim tutuldu. Herkes gülümseyerek beni bekliyordu. Biraz düşündüm, sonra cevabı buldum: gölge! Hatice Teyze beni alkışladı. Ona göre bilmece çözmek, bir düğümü sabırla çözmeye benzerdi. Acele eden, ipi daha çok dolaştırırdı.

O gece bilmecelerin yalnızca eğlendirmediğini öğrendim. Bilmeceler bize dikkatli dinlemeyi, ipuçlarını birleştirmeyi ve sabırlı olmayı öğretir. Her bilmece, aklımızı çalıştıran küçük bir oyundur. Bu yüzden bilmeceler, dilimizin ve kültürümüzün değerli hazineleri arasındadır.

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.6.5

a) Okuma metninde altı çizili kelimelerin anlamını bağlamdan tahmin ediniz. Tablodaki boşlukları doldurunuz. (10 puan)

Kelime	Metindeki ipucu	Tahmin ettiğiniz anlam
süzer		
sezdirilerek		

Her kelime için ipucu 2, tahmin 3 puandır.

b) Metindeki "Ona göre bilmece çözmek, bir düğümü sabırla çözmeye benzerdi." cümlesinde "çözmek" kelimesi iki kez kullanılmıştır. Her kullanımın sözlükteki anlam numarasını yazınız. (5 puan)

> **çözmek** *fiil*
> **1.** Bağlı, düğümlü ya da dolaşık bir şeyi açmak.
> **2.** Bir sorunun, bir bilmecenin cevabını bulmak.
> **3.** Donmuş bir şeyi eritmek.

bilmece çözmek: ☐ düğümü çözmek: ☐

Her doğru numara 2 puandır. Seçiminizi bir ipucuyla açıklayınız (1 puan).

.....

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.6.6

Aşağıdaki soruları okuma metnine göre cevaplayınız.

a) Bilmece geceleri nerede ve ne zaman yapılır? (3 puan)

.....

b) Metne göre bilmecede varlığın adı yerine neler anlatılır? (3 puan)

.....

c) Hatice Teyze'nin sorduğu bilmecenin cevabı nedir? Bilmecedeki hangi iki ipucu bu cevabı gösterir? (3 puan)

.....

.....

d) Metne göre bilmeceler bize hangi üç şeyi öğretir? (3 puan)

.....

.....

e) Metinde açıkça verilen ana fikir nedir? Metinden bir cümleyle yazınız. (3 puan)

.....

.....

3 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.6.6

Aşağıdaki duyuru okulun panosuna asılmıştır. Duyuruyu okuyunuz ve soruları cevaplayınız.

Okulumuzda Bilmece Yarışması

Kimler katılabilir?	5, 6 ve 7. sınıf öğrencileri, üç kişilik takımlar hâlinde katılabilir.
Başvuru	Takımlar en geç **14 Kasım Cuma** gününe kadar Türkçe öğretmenine başvurur.
Yarışma günü	**21 Kasım Cuma**, saat 14.00, okul kütüphanesi.
Kurallar	Her bilmece için takımlara bir dakika süre verilir. Takım cevabını yalnızca bir kez söyleyebilir. Yarışma sırasında telefon ve kitap kullanılamaz.
Ödül	Birinci takıma halk bilmeceleri kitap seti verilecektir.

a) Aşağıdaki ifadeler duyuruya göre doğruysa "D", yanlışsa "Y" yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (10 puan)

No	İfade	D / Y
1	Yarışmaya 8. sınıf öğrencileri de katılabilir.	
2	Takımlar üç kişiden oluşur.	
3	Yarışma okul kütüphanesinde yapılacaktır.	
4	Takımlar bir bilmeceye iki kez cevap verebilir.	
5	Yarışma sırasında kitaptan yararlanılabilir.	

b) Ece'nin takımı 17 Kasım'da başvurmak istiyor. Bu başvuru kabul edilir mi? Cevabınızı duyurudan bir bilgiyle açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

4 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.6.21

a) Aşağıdaki cümlelerde koyu yazılan kelimeler gerçek, mecaz ya da terim anlamlıdır. Her kelimenin anlam türünü yanındaki boşluğa yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (10 puan)

1. Hatice Teyze'nin **tatlı** sözleri hepimizi gülümsetti. .....
2. Annemin yaptığı kurabiyeler çok **tatlı** olmuş. .....
3. Hakem, ceza sahasındaki faul için **penaltı** verdi. .....
4. Yarışmayı kazanınca sevinçten **uçacak** gibi oldum. .....
5. Kesir çizgisinin üstündeki sayıya **pay** denir. .....

b) "Kırılmak" kelimesini önce gerçek anlamıyla, sonra mecaz anlamıyla birer cümlede kullanınız. (5 puan)

Gerçek anlam: .....

.....

Mecaz anlam: .....

.....

Gerçek anlamlı cümle 2, mecaz anlamlı cümle 3 puandır.

5 **20 puan** Öğrenme çıktısı T.Y.6.18

Deniz, okul panosu için aşağıdaki taslağı yazmıştır. Taslağı okuyunuz ve soruları cevaplayınız.

> **(1)** Geçen cuma okulumuzda bir bilmece yarışması organize edildi. **(2)** Yarışmaya on iki takım katıldı. **(3)** Takım kaptanımız Elif çok sabırlı biridir; sorulara hiç düşünmeden, aceleyle cevap verir. **(4)** Son bilmecenin cevabını bulmak için uzun süre ..... **(5)** Cevabı bulunca hepimizin ağzı kulaklarına vardı. **(6)** Yarışmanın görüntülerini okulun internet sitesinden online olarak izleyebilirsiniz.

a) Taslaktaki iki yabancı kelimeyi bulunuz ve Türkçe karşılıklarını yazınız. (6 puan)

..... → .... → .....

b) Bir cümlede bir kelime yanlış anlamda kullanılmıştır. Cümlenin numarasını ve kelimenin yerine yazılması gereken kelimeyi yazınız. (4 puan)

Cümle: ☐ Doğru kelime: .....

c) Dördüncü cümledeki boşluğa aşağıdaki deyimlerden uygun olanı yazınız. Seçtiğiniz deyimin anlamını açıklayınız. (4 puan)

göz yummak **kafa yormak** **el ele vermek**

.....

.....

d) Deniz, taslağın sonuna yarışmadan aldığı dersi anlatan bir cümle eklemek istiyor. Aşağıdaki atasözlerinden taslağa uygun olanı seçiniz ve onu kullanarak bir cümle yazınız. (6 puan)

(1) Sabreden derviş muradına ermiş.
(2) Damlaya damlaya göl olur.
(3) Ağaç yaşken eğilir.

.....

.....

6 **20 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.6.21

a) Can'ın gezi notunda büyük harfle ilgili beş yanlış vardır. Yanlış yazılan sözleri doğru biçimiyle yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (10 puan)

Yarışmadan sonra ailemle Sinop'a gittik. Önce sinop kalesi'ni gezdik. Ardından Hamsilos koyu'nda yürüdük. Akşam Cumhuriyet meydanı'ndaki bir lokantada yemek yedik. Ertesi gün Sinop ilinin Gerze ilçesine geçtik. karadeniz'in kıyısında uzun bir yürüyüş yaptık. Dönüşte çınar kitap kulübünün hazırladığı bilmece kitabını aldık.

1) ..... 2) ..... 3) .....

4) ..... 5) .....

b) Aşağıdaki cümlelerde virgül konması gereken yere virgül koyunuz. Virgülün görevini listeden bulup harfini kutuya yazınız. Her cümlede virgülün yeri 1, görevi 1 puandır. (10 puan)

A) Sıralı cümleleri ayırma **B)** Tırnak içinde olmayan alıntı cümlesinden sonra gelme
C) Konuşma çizgisinden sonraki alıntı cümlesinin bitimine gelme
D) Ret, kabul ve teşvik bildiren kelimeden sonra gelme **E)** Eş görevli kelimeleri ayırma

☐ Hatice Teyze bilmeceyi sordu herkes düşünmeye başladı.

☐ Haydi bu bilmeceyi birlikte çözelim.

☐ — Cevabı bulan var mı diye sordu Hatice Teyze.

☐ Bilmeceleri en çok dedemden öğrendim dedi Elif.

☐ Yarışmaya Elif Deniz ve ben katıldık.

Senaryo 2

6. Sınıf Türkçe • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

• Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
• Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	T.O.6.6	T.O.6.6	T.O.6.16	T.O.6.21	T.Y.6.3	T.Y.6.21	
Puan	15	15	15	15	20	20	**100**
Aldığınız							

OKUMA METNİ

1, 3 ve 4. sorular bu metne göre cevaplanacaktır.

Babaannemin Kelimeleri

Sömestir tatilinde babaannemin köyüne gittik. Sabah okula hazırlanır gibi erkenden kalktım. Babaannem pencereden baktı ve "Dışarıda sepken var, kalın giyin." dedi. Ne demek istediğini anlamadım ama dışarı çıkınca hemen anladım. Gökten yarı kar yarı yağmur, sulu sulu bir şey yağıyordu. Demek ki sepken, sulu kar demekti.

Akşam olunca babaannem çayı demledi. Bana dönüp "Yarın derede çimeriz." dedi. Babam gülerek "Çimmek, bizim buralarda suya girip yıkanmak demektir." diye açıkladı. O gece defterime bir sayfa açtım ve başlığına "Babaannemin Kelimeleri" yazdım. Tatil boyunca duyduğum her yeni kelimeyi, anlamıyla birlikte bu sayfaya not ettim.

Okula dönünce defterimi Türkçe öğretmenimize gösterdim. Öğretmenimiz, bu kelimelerin yöresel kelimeler olduğunu söyledi. Yöresel kelimeler, bir bölgede yaşayan insanların gündelik konuşmalarında kullandıkları sözlerdir. Öğretmenimiz, Türk Dil Kurumunun yıllar önce Anadolu'yu köy köy dolaşarak bu tür kelimeleri derlediğini anlattı. Toplanan kelimeler, Derleme Sözlüğü adıyla kitaplara geçirilmişti.

O gün şunu anladım: Yöresel kelimeler, dilimizin zenginliğini gösteren değerli bir hazinedir. Bu kelimeler kullanılmazsa zamanla unutulur. Unutulmamaları için onları büyüklerimizden öğrenmeli, yazıya geçirmeli ve yeni kuşaklara aktarmalıyız. Ben de defterimi doldurmaya devam edeceğim.

1 **15 puan** Öğrenme çıktısı T.O.6.6

Aşağıdaki soruları okuma metnine göre cevaplayınız.

a) Anlatıcı, babaannesinin köyüne ne zaman gitmiştir? (3 puan)

.....

b) Metne göre “sepken” ve “çimmek” kelimeleri ne anlama gelir? (3 puan)

.....

.....

c) Anlatıcı, öğrendiği yeni kelimeleri unutmamak için ne yapmıştır? (3 puan)

.....

.....

d) Türk Dil Kurumu yöresel kelimeleri nasıl derlemiştir? Derlenen kelimeler hangi adla kitaplara geçirilmiştir? (3 puan)

.....

.....

e) Metinde açıkça verilen ana fikir nedir? Metinden bir cümleyle yazınız. (3 puan)

.....

.....

2 **15 puan** Öğrenme çıktısı T.O.6.6

Türkçe öğretmeni, sınıfa aşağıdaki yönergeyi dağıtmıştır. Yönergeyi okuyunuz ve soruları cevaplayınız.

Kelime Derleme Etkinliği

Amaç: Ailenizin ve çevrenizin kullandığı yöresel kelimeleri toplamak.

1. Ailenizden en az iki büyüğünüzle konuşmak için bir gün belirleyiniz.
2. Görüşmeden önce sorularınızı hazırlayınız. Örneğin “Eskiden bu eşyaya ne derdiniz?” diye sorabilirsiniz.
3. Görüşme sırasında duyduğunuz yöresel kelimeyi ve anlamını defterinize yazınız. Kelimenin geçtiği bir cümleyi de not ediniz.
4. Görüşmeden sonra her kelimenin sözlükte olup olmadığına bakınız.
5. En az **beş** kelimelik listenizi **28 Kasım** tarihine kadar sınıf panosuna asınız.

a) Aşağıdaki ifadeler yönergeye göre doğruysa “D”, yanlışsa “Y” yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (10 puan)

No	İfade	D / Y
1	Etkinlikte en az iki aile büyüğüyle konuşulmalıdır.	
2	Sorular görüşme bittikten sonra hazırlanır.	
3	Kelimenin yalnızca anlamını yazmak yeterlidir.	
4	Kelimelerin sözlükte olup olmadığına görüşmeden sonra bakılır.	
5	Listede en az beş kelime bulunmalıdır.	

b) Yönergenin amacı nedir? Yönergede adımların numaralanarak verilmesi okura nasıl kolaylık sağlar? (5 puan)

.....

.....

.....

3 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.6.16

a) Aşağıdaki kelimelerden okuma metninin anahtar kelimesi olan dördünü seçiniz ve kavram haritasındaki kutulara yazınız. Her doğru kelime 2 puandır. (8 puan)

çay **yöresel kelime** **pencere** **derlemek** **tatil** **sözlük** **dere** **dilin zenginliği**

b) "Çay" kelimesi metinde geçtiği hâlde neden anahtar kelime değildir? Açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

c) Seçtiğiniz anahtar kelimelerden en az ikisini kullanarak metne yeni bir başlık yazınız. (4 puan)

.....

4 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.6.21

a) "Kök" kelimesi aşağıdaki cümlelerde farklı anlamlarda kullanılmıştır. Her cümlenin yanına kelimenin gerçek, mecaz ya da terim anlamlı olduğunu yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (6 puan)

1. Babaannem bahçedeki ağacın **kök**lerini toprakla örttü. .....
2. Öğretmenimiz, sorunun **kök**ünü bulmamız gerektiğini söyledi. .....
3. "Gözlük" kelimesinin **kök**ü "göz"dür. .....

b) Okuma metninden "kelime" sözcüğüyle eş anlamlı bir kelime ve "unutmak" sözcüğüyle zıt anlamlı bir kelime bulunuz. Metinde açıkça geçmiyorsa kendiniz yazınız. (4 puan)

kelime = ... unutmak ≠ .....

c) Okuma metnindeki ikilemeyi bulunuz ve yazınız. Sonra başka bir ikilemeyi bir cümlede kullanınız. (5 puan)

Metindeki ikileme: .....

Sizin cümleniz: .....

Metindeki ikileme 2, ikilemeli cümle 3 puandır.

5 **20 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.6.3

a) Aşağıdaki paragraflar farklı amaçlarla yazılmıştır. Her paragrafın türünü (betimleme, öyküleme, tanıtma, açıklama) yanındaki kutuya yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (8 puan)

No	Paragraf	Türü
1	Babaannemin evi yamacın en üstündeydi. Ahşap duvarları kararmış, pencerelerinin önü sardunyalarla dolmuştu. İçeriden taze ekmek kokusu geliyordu.	
2	Sabah erkenden yola çıktık. Öğleye doğru köye vardık. Akşam olunca babaannem bize eski günleri anlattı.	
3	Yöresel kelimeler neden unutulur? Çünkü bu kelimeler artık gündelik hayatta pek kullanılmaz. Kullanılmayan bir kelime de zamanla hafızalardan silinir.	
4	Derleme Sözlüğü, Anadolu'da halkın kullandığı kelimeleri anlamlarıyla birlikte veren bir sözlüktür. Kelimeler alfabetik sıraya göre dizilmiştir.	

b) Aşağıdaki tabloda mâni ile tekerleme karşılaştırılmıştır. Tablodaki bilgileri kullanarak karşılaştırma-zıtlık yapısında bir paragraf yazınız. Paragrafınızda en az bir benzerlik ve en az bir farklılık bildiren söz kullanınız. (12 puan)

Ölçüt	Mâni	Tekerleme
Söyleyeni	Bilinmez (anonim)	Bilinmez (anonim)
Biçim	Çoğunlukla dört dize, yedi hece	Dize ve hece sayısı belli değil
Amaç	Duygu ve düşünce anlatmak	Eğlendirmek, oyun başlatmak

Paragrafın konuyla başlaması 2, benzerlik 3, farklılık 3, işaret sözleri 2, toparlayan son cümle 2 puandır.

6 **20 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.6.21

a) Aşağıdaki cümlelerde ayraç içindeki yazımlardan doğru olanın altını çiziniz. Her doğru cevap 2 puandır. (10 puan)

1. Derlediğimiz kelimeleri (Türk Dil Kurumuna / Türk Dil Kurumu'na) mektupla gönderdik.
2. Babaannem (Tokat ilinin / Tokat İlinin) bir köyünde yaşıyor.
3. Köyün yakınındaki (Yeşilırmak'ın / Yeşil ırmak'ın) kıyısında yürüdük.
4. Dönüşte (Saat kulesi'nin / Saat Kulesi'nin) önünde fotoğraf çektirdik.
5. Kelime listemizi (Gazi Ortaokulunun / Gazi ortaokulunun) panosuna astık.

b) Aşağıdaki cümlelerde virgül konması gereken yere virgül koyunuz. Virgülün görevini listeden bulup harfini kutuya yazınız. Her cümlede virgülün yeri 1, görevi 1 puandır. (10 puan)

A) Sıralı cümleleri ayırma **B)** Tırnak içinde olmayan alıntı cümlesinden sonra gelme
C) Konuşma çizgisinden sonraki alıntı cümlesinin bitimine gelme
D) Edebî metinde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna gelme **E)** Ret, kabul ve teşvik bildiren kelimeden sonra gelme

☐ Tamam yarın sana defterimi gösteririm.

☐ Kar durdu güneş açtı çocuklar sokağa çıktı.

☐ — Sepken ne demek diye sordu kardeşim.

☐ Babaannem bana sarıldı ve kulağıma eğilerek
— Bu kelimeleri sakın unutma, dedi.

☐ Yarın derede çimeriz dedi babaannem.

Senaryo 3

6. Sınıf Türkçe • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

• Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
• Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	T.O.6.5	T.O.6.6	T.O.6.16	T.O.6.21	T.Y.6.18	T.Y.6.21	
Puan	15	15	15	15	20	20	**100**
Aldığınız							

OKUMA METNİ

1, 2, 3 ve 4. sorular bu metne göre cevaplanacaktır.

Suyun Üstündeki Resim

Geçen hafta okulumuzda bir ebru atölyesi düzenlendi. Ebru ustası Nevin Hanım, masanın üzerine dikdörtgen, sığ bir kap koydu ve "Buna ebru teknesi denir." dedi. Teknenin içinde sıradan su yoktu. Su, kitre adı verilen bitkisel bir yapıştırıcıyla koyulaştırılmıştı. Bu yüzden boyalar dibe çökmüyor, suyun yüzünde kalıyordu.

Usta işe başlayınca hepimiz gözümüzü dört açtık. Nevin Hanım, at kılından yapılmış fırçasını boyaya batırdı. Sonra fırçayı parmağına hafifçe vurarak boyayı teknenin üzerine serpti. Boya damlaları suyun üstünde küçük halkalar hâlinde açıldı. Usta, ince bir çubukla bu halkaları birbirine doğru çekti. Birkaç dakika içinde suyun üstünde rengârenk bir lale belirdi.

En heyecanlı an, kâğıdın suya yatırıldığı andı. Usta, kâğıdı teknenin üstüne yavaşça bıraktı, birkaç saniye bekledi ve kaldırdı. Lale kâğıda geçmişti. Nevin Hanım "Aynı desen bir daha asla çıkmaz. Her ebru tektir." dedi.

Ebru, yüzyıllardır usta-çırak ilişkisiyle kuşaktan kuşağa aktarılan bir sanatımızdır. UNESCO, 2014 yılında geleneksel Türk ebru sanatını İnsanlığın Somut Olmayan Kültürel Mirası Temsilî Listesi'ne aldı. Atölyenin sonunda hepimiz kendi ebrumuzu yaptık. Benim ebrum pek düzgün olmadı ama Nevin Hanım "Sabır, ebrunun yarısıdır." diyerek beni yüreklendirdi.

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.6.5

a) Aşağıdaki kelimelerin anlamını metindeki ipuçlarından yararlanarak tahmin ediniz. Önce ipucunu metinden bulup yazınız, sonra tahmininizi yazınız. Her kelimede ipucu 1, anlam 2 puandır. (12 puan)

Kelime	Metindeki ipucu	Tahmin ettiğim anlam
tekne		
koyulaştırmak		
serpmek		
yüreklendirmek		

b) Aşağıda "tekne" kelimesinin sözlükteki anlamları verilmiştir. Bu anlamlardan hangisi metindeki kullanıma en yakındır? Numarasını yazınız ve nedenini açıklayınız. (3 puan)

tekne **1.** Hamur yoğurmak, çamaşır yıkamak gibi işler için kullanılan, ağaçtan ya da taştan oyulmuş kap. **2.** Geminin gövdesi. **3.** Küçük deniz taşıtı.

.....

.....

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.6.6

a) Metne göre ebru yapımının aşamaları aşağıda karışık verilmiştir. Aşamaları oluş sırasına göre 1'den 5'e kadar numaralandırınız. Her doğru sıra 1 puandır. (5 puan)

- ☐ Kâğıt, teknenin üstüne yavaşça bırakılır.
- ☐ Boya, fırça parmağa vurularak suyun üzerine serpilir.
- ☐ Kâğıt, birkaç saniye beklendikten sonra kaldırılır.
- ☐ Teknedeki su, kitreyle koyulaştırılır.
- ☐ Halkalar ince bir çubukla çekilerek desen oluşturulur.

b) Nevin Hanım "Her ebru tektir." derken ne anlatmak istemiştir? Metindeki bilgiye dayanarak açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

c) Metne göre ebru sanatı yüzyıllardır nasıl aktarılmıştır? (3 puan)

.....

d) 2014 yılında ebru sanatıyla ilgili hangi gelişme yaşanmıştır? (3 puan)

.....

.....

3 **15 puan** Öğrenme çıktısı T.O.6.16

a) Aşağıdaki kutuda okuma metninden alınmış kelime ve kelime grupları vardır. Her paragrafın konusunu taşıyan iki anahtar kelimeyi kutudan seçip tabloya yazınız. Her doğru kelime 1 puandır. (8 puan)

ebru teknesi **masa** **boya serpme** **kâğıda geçirme** **parmak** **kitre**
usta-çırak ilişkisi **saniye** **desen** **kültürel miras** **benzersizlik**

Paragraf	1. anahtar kelime	2. anahtar kelime
1. paragraf		
2. paragraf		
3. paragraf		
4. paragraf		

b) Seçtiğiniz anahtar kelimelerden yararlanarak metnin konusunu bir cümleyle yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Ebru hakkında internette bilgi aramak isteyen bir öğrenci arama kutusuna yalnızca "fırça" yazarsa aradığı bilgiye neden kolayca ulaşamaz? Açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

4 **15 puan** Öğrenme çıktısı T.O.6.21

a) "Renk" kelimesi aşağıdaki cümlelerde farklı anlamlarda kullanılmıştır. Her cümlenin yanına kelimenin gerçek, mecaz ya da terim anlamlı olduğunu yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (6 puan)

1. Usta, fırçasıyla teknenin üzerine mavi **renk**li boyayı serpti. .....
2. Ebru atölyesi, okulumuzun sıradan haftasına ayrı bir **renk** kattı. .....
3. Resim dersinde iki ana rengi karıştırarak bir ara **renk** elde ettik. .....

b) Nevin Hanım'ın "Sabır, ebrunun yarısıdır." sözündeki "yarısı" kelimesi gerçek anlamında mı kullanılmıştır? Açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

c) Metnin ikinci paragrafındaki deyimi bulunuz, anlamını yazınız ve bu deyimi kendi kuracağınız bir cümlede kullanınız. Deyim 2, anlamı 2, cümle 2 puandır. (6 puan)

Deyim: .....

Anlamı: .....

Cümleniz: .....

5 **20 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.6.18

Ela, ebru atölyesini okul gazetesi için yazmıştır. Taslağındaki numaralı kelimelerin bazılarında yabancı kelime kullanılmış, bazılarında ise kelime yanlış anlamda kullanılmıştır.

> Geçen hafta okulumuzda bir ebru (1)workshopu düzenlendi. Ustamızın yaptığı (2)show hepimizi büyüledi. Ebru teknesindeki su, kitreyle (3)sulandırılmıştı. Desen kâğıda geçince sınıfça (4)hayal kırıklığıyla alkışladık. Atölyenin sonunda ustamız her birimize (5)feedback verdi.

a) Taslaktaki yabancı kelimelerin numarasını yazınız ve her birinin yerine kullanılabilecek Türkçe kelimeyi yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (6 puan)

Numara	Yabancı kelime	Türkçe karşılığı

b) Taslakta anlamca yanlış kullanılan iki kelimenin numarasını ve yerine gelmesi gereken kelimeyi yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (4 puan)

(.....) → ..... (.....) → .....

c) Bildiğiniz bir sanat ya da el işini (örneğin çini, oya, ahşap oymacılığı) anlatan 4-5 cümlelik bir paragraf yazınız. Paragrafınızda kutudan seçeceğiniz bir deyimi ve bir atasözünü anlamına uygun biçimde kullanınız. (10 puan)

> **Deyimler:** göz doldurmak, eli yatkın olmak, ağzı açık kalmak **Atasözleri:** İşleyen demir ışıldar. Sabır acıdır, meyvesi tatlıdır.

.....

.....

.....

.....

.....

Konu bütünlüğü 2, deyimin anlamına uygun kullanımı 3, atasözünün anlamına uygun kullanımı 3, yazım ve noktalama 2 puandır.

6 **20 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.6.21

a) Aşağıdaki davetiyede numaralandırılmış yerler yanlış yazılmıştır. Her birinin doğru yazılışını ve uyduğunuz yazım kuralını tabloya yazınız. Her maddede doğru yazılış 1, kural 1 puandır. (10 puan)

Ebru Sergisine Davet

Sevgili Veliler, (1)Yunus emre Ortaokulu öğrencilerinin hazırladığı ebru sergisi 12 Aralık'ta açılıyor. Sergi, (2)Çiçek mahallesi (3)Kervansaray sokak'taki (4)Gülbahar Kültür Merkezi'nde yapılacaktır. Sergide (5)uludağ'ın karlı tepelerini anlatan ebrular da yer alacaktır.

No	Doğru yazılış	Yazım kuralı
1		
2		
3		
4		
5		

b) Aşağıdaki cümlelerde virgül doğru kullanılmışsa kutuya (✓), yanlış kullanılmışsa ya da eksikse (✗) koyunuz. Yanlış olanların doğrusunu altındaki satıra yazınız. İşaretli her cümle 2 puandır. (10 puan)

- ☐ Atölyeye kâğıt, fırça, boya ve kitre getirdik.
- ☐ Hayır, bugün ebru yapamayız.
- ☐ Usta suya boya serpti kâğıdı yavaşça bıraktı.
- ☐ Ebru sabır işidir, dedi usta.
- ☐ Kırmızı, mavi ve, sarı boyaları karıştırdık.

.....

.....

Senaryo 4

6. Sınıf Türkçe • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	T.O.6.6	T.O.6.6	T.O.6.21	T.O.6.21	T.Y.6.3	T.Y.6.21	
Puan	15	15	15	15	20	20	**100**
Aldığınız							

OKUMA METNİ

1, 2 ve 3. sorular bu metne göre cevaplanacaktır.

Leyleklerin Yolculuğu

Okulumuzun doğa kulübü bu yıl bir kuş gözlem çalışması başlattı. Kulüp öğretmenimiz Kerem Bey, ilk toplantıda bize dürbün kullanmayı ve gözlem defteri tutmayı öğretti. "İyi bir gözlemci sabırlıdır, sessizdir ve gördüğünü hemen not eder." dedi.

Ağustosun son haftasında okulun yakınındaki sulak alana gittik. Gökyüzünde yüzlerce leylek süzülüyordu. Kerem Bey, leyleklerin sonbaharda Afrika'ya göç ettiğini anlattı. Leylekler uzun yolculuklarında kanatlarını pek çırpmaz. Güneşin ısıttığı topraktan yükselen sıcak hava akımlarıyla yükselir, sonra süzülerek ilerler. Bu sayede enerjilerini korurlar. Sıcak hava akımları denizlerin üzerinde pek oluşmadığı için leylekler geniş denizleri aşmaktan kaçınır, karaların üzerinden uçmayı tercih eder. Bu yüzden ülkemiz, leyleklerin göç yolu üzerinde önemli bir geçiş noktasıdır.

O gün defterime "Leylekler gökyüzünde daireler çizerek yükseliyor." diye yazdım. Kerem Bey defterimi görünce gülümsedi: "Bilim insanı gibi yazmışsın. Gördüğünü kendi yorumunu katmadan anlatmışsın." Sıradaki gözlemimiz ilkbaharda olacak. O zaman leylekler yeniden yuvalarına dönecek.

1 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.6.6

Aşağıdaki soruları okuma metnine göre cevaplayınız.

a) Kerem Bey'e göre iyi bir gözlemcinin üç özelliği nedir? (3 puan)

.....

b) Leylekler uzun yolculuklarında enerjilerini nasıl korur? (4 puan)

.....

.....

c) Leylekler neden geniş denizleri aşmaktan kaçınır? (4 puan)

.....

.....

d) Kerem Bey, anlatıcının defterini görünce neden "Bilim insanı gibi yazmışsın." demiştir? (4 puan)

.....

.....

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.6.6

Doğa kulübü, sulak alandaki gözlemlerini aşağıdaki çizelgeye kaydetmiştir. Çizelgeyi ve okuma metnini dikkate alarak soruları cevaplayınız.

Gün	Saat	Sayılan leylek	Hava durumu
25 Ağustos	10.00	120	güneşli
26 Ağustos	10.00	340	güneşli
27 Ağustos	10.00	45	kapalı, yağmurlu
28 Ağustos	10.00	410	güneşli

a) En çok leylek hangi gün sayılmıştır? (2 puan)

.....

b) 27 Ağustos'ta sayılan leylek sayısının az olmasının nedeni ne olabilir? Okuma metnindeki bir bilgiye dayanarak açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

c) Aşağıdaki ifadeler çizelgeye göre doğruysa "D", yanlışsa "Y" yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (8 puan)

No	İfade	D / Y
1	Bütün gözlemler aynı saatte yapılmıştır.	
2	Dört günde toplam 900 leylek sayılmıştır.	
3	Güneşli günlerin hepsinde 100'den fazla leylek sayılmıştır.	
4	28 Ağustos'ta sayılan leylek, 25 Ağustos'takinin üç katından azdır.	

3 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.6.21

a) "Kanat" kelimesi aşağıdaki cümlelerde farklı anlamlarda kullanılmıştır. Her cümlenin yanına kelimenin gerçek, mecaz ya da terim anlamlı olduğunu yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (6 puan)

1. Leylekler uzun **kanat**larını açarak süzülüyordu. .....
2. Ablam, okulun ilk gününde beni **kanat**ları altına aldı. .....
3. Takımımızın sol **kanat** oyuncusu maçın son dakikasında gol attı. .....

b) Okuma metninden fen bilimleri ya da coğrafya alanına ait bir terim bulunuz ve yazınız. (3 puan)

.....

c) "Ağır" kelimesini önce gerçek, sonra mecaz anlamıyla birer cümlede kullanınız. Her cümle 3 puandır. (6 puan)

Gerçek anlam: .....

Mecaz anlam: .....

4 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.6.21

a) Doğa kulübü öğrencilerinin konuşmalarında geçen deyimleri anlamlarıyla eşleştiriniz. Deyimin yanındaki kutuya anlamın harfini yazınız. Her doğru eşleştirme 2 puandır. (8 puan)

( ) Leylek yuvasına **göz kulak oldular**.

( ) Öğretmenimizi **kulak kesilerek** dinledik.

( ) Leylekler bir süre sonra **gözden kayboldu**.

( ) Sürü güneye doğru hızla **yol aldı**.

A) dikkatle dinlemek
B) ilerlemek
C) korumak, gözetmek
D) görünmez olmak
E) çok sevinmek

b) Kulüp üyeleri sulak alanı temizlemek için birlikte çalışmış ve işi kısa sürede bitirmiştir. Bu durumu en iyi anlatan atasözünü seçip işaretleyiniz ve neden seçtiğinizi açıklayınız. (4 puan)

( ) Damlaya damlaya göl olur. ( ) Bir elin nesi var, iki elin sesi var. ( ) Sakla samanı, gelir zamanı.

.....

.....

c) Aşağıdaki durumlarda söylenecek kalıp sözleri yazınız. Her doğru cevap 1 puandır. (3 puan)

Uzun bir yolculuğa çıkan birine: .....

Hastalanan bir arkadaşınıza: .....

Yeni evine taşınan komşunuza: .....

5 **20 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.6.3

a) Aşağıda açıklayıcı bir paragrafın cümleleri karışık verilmiştir. Cümleleri açıklayıcı paragrafın yapısına uygun biçimde 1'den 5'e kadar numaralandırınız. Her doğru sıra 1 puandır. (5 puan)

- ☐ Bu yüzden leylekler, besin bulabilecekleri sıcak bölgelere doğru yola çıkar.
- ☐ Kısacası göç, leyleklerin kışı atlatma yoludur.
- ☐ Leylekler neden her sonbaharda uzun bir yolculuğa çıkar?
- ☐ Örneğin ülkemizden geçen leylekler kışı Afrika'da geçirir.
- ☐ Çünkü soğuk aylarda leyleklerin beslendiği kurbağa ve böcekler azalır.

b) Aşağıdaki gözlem notlarını kullanarak doğa kulübünün gözlem gününü anlatan bir paragraf yazınız. Paragrafınızı olayların oluş sırasına göre (sıralı yapıda) düzenleyiniz ve zaman bildiren en az üç ifade kullanınız. (15 puan)

07.30 okuldan otobüsle çıkış **08.15** sulak alana varış **08.30** dürbünle ilk gözlem: 120 leylek
10.00 gözlem defterine not alma **11.30** okula dönüş

Sıralı yapı 4, zaman bildiren ifadeler 3, notlardaki bilgilerin doğru aktarılması 4, giriş ve sonuç cümlesi 2, yazım ve noktalama 2 puandır.

6 **20 puan**

Öğrenme çıktısı T.Y.6.21

a) Doğa kulübünün gezi planında bazı ifadeler küçük harfle yazılmıştır. Her ifadenin doğru yazılışını tabloya yazınız. İfadelerden biri zaten doğrudur; onu olduğu gibi yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (10 puan)

No	Gezi planındaki yazılış	Doğru yazılış
1	manyas gölü	
2	istanbul boğazı'ndan	
3	atatürk caddesi	
4	doğa koruma ve millî parklar genel müdürlüğüne	
5	Afrika kıtası	

b) Aşağıdaki görevlere uygun birer cümle yazınız. Cümlelerinizde virgülü verilen görevde kullanınız. Her cümle 2 puandır. (10 puan)

1. Eş görevli kelimeleri ayırma: .....

2. Sıralı cümleleri ayırma: .....

3. Tırnak içinde olmayan alıntıdan sonra: .....

4. Kabul bildiren kelimeden sonra: .....

5. Ret bildiren kelimeden sonra: .....

Senaryo 5

6. Sınıf Türkçe • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	T.O.6.6	T.O.6.6	T.O.6.16	T.O.6.21	T.O.6.21	T.Y.6.3	T.Y.6.21	
Puan	15	15	10	15	10	20	15	**100**
Aldığınız								

OKUMA METNİ

1, 3 ve 4. sorular bu metne göre cevaplanacaktır.

Okulumuzun Bostanı

Okulumuzun arka bahçesinde yıllardır kullanılmayan boş bir alan vardı. Geçen bahar fen bilimleri öğretmenimiz Selin Hanım, bu alanı bir bostana dönüştürmeyi önerdi. Bostan, sebze yetiştirilen küçük bahçeye verilen addır. Öneriyi duyunca hepimiz çok sevindik.

İlk iş toprağı hazırladık. Taşları ayıkladık, toprağı kazarak havalandırdık. Okul kantininden topladığımız sebze ve meyve kabuklarıyla yapılan kompostu toprağa karıştırdık. Selin Hanım, kompostun toprağı beslediğini, böylece yapay gübreye gerek kalmadığını söyledi.

Mayıs başında domates, biber ve fasulye fidelerini diktik. Her sınıf, haftanın bir gününde bostanla ilgilenmekle görevlendirildi. Fideler büyürken bazılarının yapraklarının sarardığını fark ettik. Selin Hanım yaprakları inceledi ve fidelerin fazla sulandığını söyledi. O günden sonra parmağımızı toprağa batırıp nemine baktık; yalnızca toprak kuruysa suladık.

Haziranda ilk domatesler dalında kızarınca ağzımız kulaklarımıza vardı. Kendi emeğimizle yetiştirdiğimiz domatesin tadı bambaşkaydı. Bostan bize yalnızca sebze yetiştirmeyi değil, sorumluluk almayı ve doğayı dikkatle gözlemlemeyi de öğretti.

1 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.6.6

Aşağıdaki soruları okuma metnine göre cevaplayınız.

a) Metne göre bostan ne demektir? (2 puan)

.....

b) Öğrenciler toprağı hazırlamak için hangi üç işi yapmıştır? (3 puan)

.....

.....

c) Fidelerin yaprakları neden sararmıştır? Öğrenciler bu sorunu nasıl çözmüştür? (4 puan)

.....

.....

d) Selin Hanım'a göre kompost kullanmanın yararı nedir? (3 puan)

.....

e) Anlatıcıya göre bostan, öğrencilere sebze yetiştirmenin dışında neler öğretmiştir? (3 puan)

.....

2 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.6.6

Bostanın bakımı için okul panosuna aşağıdaki görev çizelgesi asılmıştır. Çizelgeyi okuyunuz ve soruları cevaplayınız.

Bostan Görev Çizelgesi

Gün	Sınıf	Görev
Pazartesi	6-A	Sulama
Salı	6-B	Yabani otları temizleme
Çarşamba	6-C	Sulama
Perşembe	6-D	Kompostu karıştırma
Cuma	6-E	Sulama ve ürün toplama

Kurallar: Sulama sabah 08.00-08.30 arasında yapılır. Toprak nemliyse sulama yapılmaz, durum deftere yazılır. Yabani otlar eldivensiz toplanmaz.

a) Aşağıdaki ifadeler çizelgeye göre doğruysa "D", yanlışsa "Y" yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (10 puan)

No	İfade	D / Y
1	Bostan haftada üç gün sulanır.	
2	Kompostu karıştırma görevi 6-B sınıfına verilmiştir.	
3	Ürün toplama işi haftanın son iş gününde yapılır.	
4	Sulama öğle arasında yapılır.	
5	Yabani otları temizleyen öğrenciler eldiven takmalıdır.	

b) Çarşamba sabahı 6-C sınıfından Arda, bostanın toprağının nemli olduğunu görmüştür. Arda, çizelgedeki kurallara göre ne yapmalıdır? Bu kuralın okuma metnindeki hangi olayla ilgisi vardır? (5 puan)

.....

.....

.....

3 **10 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.6.16

a) Okuma metninin konusunu taşıyan üç anahtar kelime ya da kelime grubu yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (6 puan)

1) ..... 2) ..... 3) .....

b) Aşağıdaki başlıklardan hangisi metnin anahtar kelimelerini daha iyi yansıtır? İşaretleyiniz ve nedenini yazınız. (4 puan)

☐ Kantindeki Kabuklar ☐ Bostanda Yetişen Sorumluluk

.....

.....

4 **15 puan** Öğrenme çıktısı T.O.6.21

a) "Sıcak" kelimesi aşağıdaki cümlelerde farklı anlamlarda kullanılmıştır. Her cümlenin yanına kelimenin gerçek, mecaz ya da terim anlamlı olduğunu yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (6 puan)

1. Öğle güneşinde bostanın toprağı epey **sıcak**tı. .....
2. Komşu sınıf, bize ürünlerimiz için **sıcak** bir teşekkür mektubu yazdı. .....
3. Resim dersinde kırmızı, turuncu ve sarıyı **sıcak** renkler arasında saydık. .....

b) Okuma metninde geçen "yapay" kelimesinin zıt anlamlısını, "emek" kelimesinin eş anlamlısını yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (4 puan)

yapay ≠ ..... emek = ...

c) Metnin son paragrafındaki deyimi bulunuz ve bu deyimin metindeki anlamını yazınız. Deyim 2, anlamı 3 puandır. (5 puan)

Deyim: .....

Anlamı: .....

5 **10 puan** Öğrenme çıktısı T.O.6.21

a) "Ne ekersen onu biçersin." atasözünü önce bostan çalışmasıyla ilgili gerçek anlamıyla, sonra bir öğrencinin ders çalışmasıyla ilgili mecaz anlamıyla açıklayınız. Her açıklama 3 puandır. (6 puan)

Bostanda: .....

.....

Ders çalışırken: .....

.....

b) Aşağıdaki durumlarda söylenecek kalıp sözleri yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (4 puan)

Bostanda çalışan arkadaşlarınızın yanından geçerken: .....

Topladığınız domatesleri öğretmenlere ikram ederken: .....

6 — 20 puan

Öğrenme çıktısı T.Y.6.3

a) Aşağıdaki paragrafların türünü (betimleme, öyküleme) yazınız ve türü belirlemenizi sağlayan bir ipucunu metinden alarak yazınız. Her paragrafta tür 1, ipucu 2 puandır. (6 puan)

No	Paragraf	Türü	İpucu
1	Bostan sabahın serinliğinde pırıl pırıldı. Domateslerin kırmızısı yeşil yaprakların arasında parlıyor, ıslak topraktan hafif bir koku yükseliyordu.		
2	Önce fideleri sıraya dizdik. Ardından her fide için küçük bir çukur kazdık. En sonunda fideleri yerleştirip köklerini toprakla örttük.		

b) Aşağıdaki notları kullanarak "Kompost nasıl yapılır?" sorusunu cevaplayan açıklayıcı bir paragraf yazınız. Paragrafınızda "çünkü", "bu yüzden" ve "örneğin" sözlerini kullanınız. (14 puan)

• Sebze-meyve kabukları, kuru yapraklar ve toprak kat kat konur. • Karışım ara sıra karıştırılır, nemli tutulur.
• Hava alan karışım daha çabuk çürür. • Birkaç ay sonra kara toprağa benzer. • Toprağı besler, çöpü azaltır.

Soruyla ya da konuyu tanıtan cümleyle başlama 2, "çünkü", "bu yüzden", "örneğin" kullanımı 3, bilgilerin doğru aktarılması 4, toparlayan son cümle 2, paragraf bütünlüğü 1, yazım ve noktalama 2 puandır.

7 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.Y.6.21

a) Aşağıdaki cümlelerde büyük harflerin kullanımı doğruysa kutuya (✓), yanlışsa (✗) koyunuz. Yanlış olanların doğru yazılışını yanındaki boşluğa yazınız. Her cümle 2 puandır. (8 puan)

☐ Hasat şenliği Cumhuriyet meydanı'nda yapılacak. .....

☐ Şenliğe Tarım ve Orman Bakanlığından bir uzman gelecek. .....

☐ Fasulye tohumlarını Erzincan ovası'ndan getirdik. .....

☐ Ürünlerimizi 23 nisan'da velilerimize sergiledik. .....

b) Aşağıdaki metinde virgül konması gereken yedi yer vardır. Bu yerlere virgül koyunuz. Her doğru virgül 1 puandır. (7 puan)

Selin Hanım bostana geldi fideleri inceledi yaprakları tek tek kontrol etti. Domates biber ve fasulye fideleri iyi görünüyordu. Arda'ya döndü:

– Hayır bugün sulama yapmayacağız dedi.

Toprak hâlâ nemli dedi Selin Hanım. Arda başını salladı:

– Evet yarın sabah yeniden bakarız.

Senaryo 6

6. Sınıf Türkçe • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	T.O.6.6	T.O.6.6	T.O.6.5	T.O.6.16	T.O.6.21	T.Y.6.18	T.Y.6.21	
Puan	10	15	15	15	15	15	15	**100**
Aldığınız								

OKUMA METNİ

1, 2, 3 ve 4. sorular bu metne göre cevaplanacaktır.

Dilden Dile Dolaşan Sözler

Bir bebeği uyuturken mırıldanılan ezgiyi düşünün. Sokakta ip atlarken hep bir ağızdan söylenen sözleri, bir düğünde karşılıklı söylenen dizeleri de hatırlayın. Bu ürünlerin çoğu anonimdir; onları ilk kimin söylediğini bugün kimse bilmez. Yüzyıllar boyunca yazıya geçirilmeden ağızdan ağıza yayılmışlardır. Böylece kuşaktan kuşağa aktarılarak bugüne ulaşmışlardır. Bu tür ürünlere sözlü kültür ürünleri denir.

Ninniler, küçük çocukları uyutmak için ezgiyle söylenen sözlerdir. Ninni, annenin sıcak sesiyle bebeği uykuya taşır. Anne, ninnide çocuğuna duyduğu sevgiyi dile getirir. Onun için kurduğu hayalleri de bu sözlere katar.

Tekerlemeler ise çoğunlukla çocuk oyunlarında ve masalların başında söylenir. Tekerlemelerde anlamdan çok ses önemlidir. Birbirine benzeyen sesler art arda gelir, sözler hızla söylenir. Bu yüzden tekerlemeler hem eğlendirir hem de çocukları sözcükleri çabuk ve doğru söylemeye alıştırır. Tekerlemeler de ninniler gibi çoğunlukla anonimdir.

Mâni, halk şiirimizin en kısa ve en yaygın türlerinden biridir. Şiirin her satırına dize denir. Mâniler genellikle dört dizeden oluşur ve her dizede yedi hece bulunur. Birinci, ikinci ve dördüncü dizelerin sonundaki sesler birbirine benzer. Dize sonlarındaki ses benzerliğine uyak denir. Mânilerde asıl duygu çoğunlukla son iki dizede söylenir. Yandaki kartta bu kurallara uygun bir mâni örneği var.

Mâni Kartı

1	**Kitabımı açarım**	7 hece
2	**Sözcükleri saçarım**	7 hece
3	**Dilimizin içinde**	7 hece
4	**Kuş olur da uçarım**	7 hece

Sözlü kültür ürünleri unutulmasın diye araştırmacılar köy köy dolaşır. Yaşlıların hatırladığı ninnileri, mâniler ve tekerlemeleri derleyip kitaplara geçirirler. Bu ürünler dilimizin ne kadar zengin olduğunu gösterir. Her biri, geçmişten bugüne uzanan bir köprü gibidir.

1 **10 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.6.6

Aşağıdaki cümlelerdeki boşlukları okuma metnine göre doldurunuz. Her doğru cevap 2 puandır.

1. Ninniler, küçük çocukları ..... için ezgiyle söylenen sözlerdir.
2. Tekerlemelerde anlamdan çok ..... önemlidir.
3. Mâniler genellikle ..... dizeden oluşur.
4. Dize sonlarındaki ses benzerliğine ..... denir.
5. Mânilerde asıl duygu çoğunlukla ..... dizede söylenir.

2 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.6.6

Aşağıdaki soruları okuma metnine ve mâni kartına göre cevaplayınız.

a) Metne göre sözlü kültür ürünleri bugüne nasıl ulaşmıştır? (3 puan)

.....

.....

b) Anne, ninnide neleri dile getirir? (3 puan)

.....

.....

c) Tekerlemelerin çocuklara hangi iki yararı vardır? (3 puan)

.....

.....

d) Mâni kartındaki örnekte hangi dizeler uyaklıdır? Uyaklı kelimeleri yazınız. (3 puan)

.....

e) Metinde açıkça verilen ana fikir nedir? Metinden bir cümleyle yazınız. (3 puan)

.....

.....

3 **15 puan**

Öğrenme çıktısı T.O.6.5

a) Okuma metninde altı çizili kelimelerin anlamını bağlamdan tahmin ediniz. Tablodaki boşlukları doldurunuz. (10 puan)

Kelime	Metindeki ipucu	Tahmin ettiğiniz anlam
anonimdir		
derleyip		

Her kelime için ipucu 2, tahmin 3 puandır.

b) Metindeki "kuşaktan kuşağa" sözünde "kuşak" kelimesi aşağıdaki sözlük anlamlarından hangisiyle kullanılmıştır? Numarasını yazınız ve seçiminizi metinden bir ipucuyla açıklayınız. (5 puan)

kuşak *isim*
1. Bele sarılan uzun ve enli kumaş.
2. Aşağı yukarı aynı yıllarda doğmuş kişilerin bütünü; nesil.
3. Yeryüzünde benzer özellikleri olan geniş bölge: *iklim kuşağı*.

Anlamın numarası: ☐

.....

.....

4 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.6.16

a) Aşağıdaki kelimelerden okuma metninin anahtar kelimesi olan dördünü seçiniz ve kavram haritasındaki kutulara yazınız. Her doğru kelime 2 puandır. (8 puan)

ninni **kitap** **mâni** **sokak** **tekerleme** **düğün** **anonim** **köprü**

b) "Köprü" kelimesi metinde geçtiği hâlde neden anahtar kelime değildir? Açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

c) Metinde geçmeyen ama metnin içeriğini yansıtan bir anahtar kelime yazınız. Seçiminizi metinden bir ipucuyla açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

5 — 15 puan

Öğrenme çıktısı T.O.6.21

a) Aşağıdaki cümlelerde koyu yazılan kelimeler gerçek, mecaz ya da terim anlamlıdır. Her kelimenin anlam türünü yanındaki boşluğa yazınız. Her doğru cevap 2 puandır. (10 puan)

1. Ninni, annenin **sıcak** sesiyle bebeği uykuya taşır. .....
2. Kışın sobanın yanı çok **sıcak** olur. .....
3. Şiirin her satırına **dize** denir. .....
4. Tekerlemeyi duyunca kardeşimin yüzü **aydınlandı**. .....
5. Müzik öğretmenimiz ninninin **notalarını** tahtaya yazdı. .....

b) "Ağır" kelimesini önce gerçek anlamıyla, sonra mecaz anlamıyla birer cümlede kullanınız. (5 puan)

Gerçek anlam: .....

.....

Mecaz anlam: .....

.....

Gerçek anlamlı cümle 2, mecaz anlamlı cümle 3 puandır.

6 **15 puan** Öğrenme çıktısı T.Y.6.18

Nisa, okul bülteni için aşağıdaki taslağı yazmıştır. Taslağı okuyunuz ve soruları cevaplayınız.

> **(1)** Okulumuzda geçen cuma Mâni Gecesi düzenlendi. **(2)** Öğretmenimiz mânileri getirmemiz için deadline olarak çarşambayı vermişti. **(3)** Dedem bu mânileri çocukluğundan beri unutuyor, bu yüzden bana hepsini tek tek söyledi. **(4)** Gece boyunca salondaki herkes mânileri kulak misafiri olarak dinledi. **(5)** Ben hiç prova yapmadan sahneye çıktım; ne de olsa damlaya damlaya göl olur. **(6)** Gecenin sonunda öğretmenimizden güzel bir feedback aldık.

a) Taslaktaki iki yabancı kelimeyi bulunuz ve Türkçe karşılıklarını yazınız. (4 puan)

..... → .... → .....

b) Bir cümlede bir kelime yanlış anlamda kullanılmıştır. Cümlenin numarasını ve kelimenin yerine yazılması gereken kelimeyi yazınız. (3 puan)

Cümle: ☐ Doğru kelime: .....

c) Bir cümlede bir deyim yanlış anlamda kullanılmıştır. Cümlenin numarasını yazınız. Deyimin yerine anlamca uygun bir deyim ya da söz yazınız. (4 puan)

Cümle: ☐ Uygun söz: .....

d) Beşinci cümledeki atasözü neden yanlış kullanılmıştır? Bu atasözünü anlamına uygun bir cümlede kullanınız. (4 puan)

.....

.....

.....

7 **15 puan** Öğrenme çıktısı T.Y.6.21

a) Emir'in gezi notunda büyük harfle ilgili beş yanlış vardır. Yanlış yazılan kelimeleri doğru biçimiyle yazınız. Her doğru kelime 1 puandır. (5 puan)

> **Geçen yaz ailemle izmir'e gittik. Önce Konak meydanı'ndaki Saat Kulesi'ni gezdik. Sonra Kızlarağası hanı'nda dinlendik. Rehberimiz bize İzmir ilinin ilçelerini anlattı. Akşam Ege denizi'nin kıyısında yürüdük. Eve dönünce mânilerdeki bilmediğim kelimeleri Türk Dil kurumunun sözlüğünden aradım.**

1) ..... 2) ..... 3) .....

4) ..... 5) .....

b) Aşağıdaki cümlelerde virgül konması gereken yere virgül koyunuz. Virgülün görevini listeden bulup harfini kutuya yazınız. Her cümlede virgülün yeri 1, görevi 1 puandır. (10 puan)

> **A)** Sıralı cümleleri ayırma **B)** Tırnak içinde olmayan alıntı cümlesinden sonra gelme
> **C)** Konuşma çizgisinden sonraki alıntı cümlesinin bitimine gelme
> **D)** Edebî metinde konuşma bölümünden önceki ifadenin sonuna gelme
> **E)** Ret, kabul ve teşvik bildiren kelimeden sonra gelme

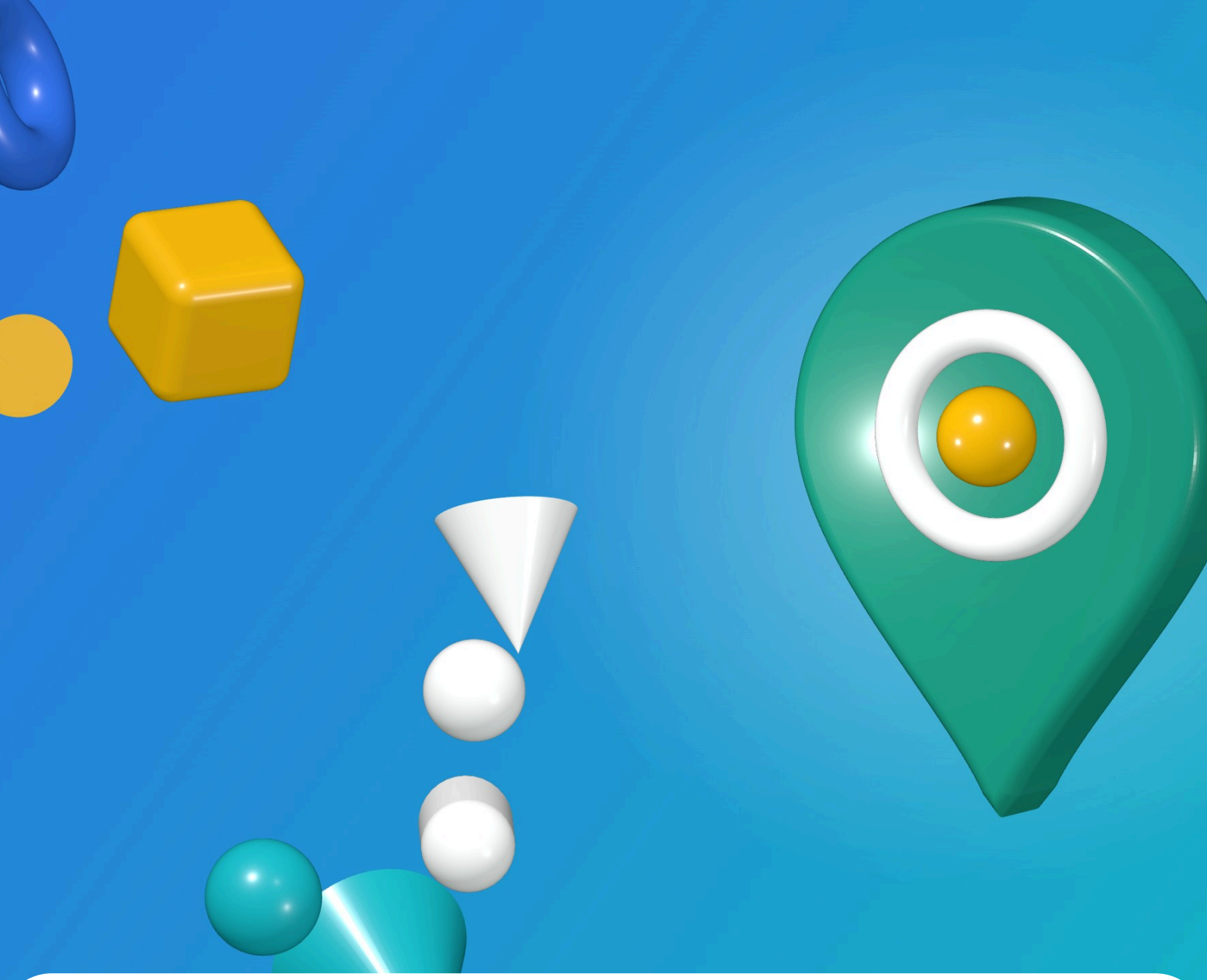
☐ — Bu tekerlemeyi kim biliyor diye sordu öğretmenimiz.

☐ Evet bu mâniyi ben de biliyorum.

☐ Babaannem ninniyi söyledi bebek hemen uykuya daldı.

☐ Hira kardeşinin yanına oturdu ve ona
— Sana yeni bir tekerleme öğreteyim, dedi.

☐ Bu mâniyi dedemden öğrendim dedi Talha.

Matematik

6. Sınıf •
1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provaları

Ülke Geneli Ortak Sınav 8 soru

Ülke Geneli Ortak Sınav

6. Sınıf Matematik • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre **40 dk**

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 8 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	8	Toplam
Çıktı	MAT.6.1.1	MAT.6.1.1	MAT.6.1.2	MAT.6.1.2	MAT.6.1.3	MAT.6.1.3	MAT.6.1.4	MAT.6.1.4	
Puan	10	15	10	15	10	15	10	15	**100**
Aldığınız									

1 — 10 puan

Öğrenme çıktısı MAT.6.1.1

Eylül, 36 kare karonun hepsini boşluk bırakmadan ve üst üste koymadan dikdörtgen biçiminde dizecek. Her sırada eşit sayıda karo olacak. Şekilde, karoların 4 sıra hâlinde dizilişi görülüyor.

a) Eylül'ün yapabileceği dizilişlere göre tabloyu tamamlayınız. (4 puan)

Sıra sayısı	1	2	3	4	6
Bir sıradaki karo sayısı				9	

b) Tablodan yararlanarak 36'nın bütün çarpanlarını küçükten büyüğe yazınız. (3 puan)

.....

.....

c) Eylül "Karoları 5 sıra hâlinde dizemem." diyor. Bunu bir bölme işlemiyle gösteriniz. 5, 36'nın çarpanı mıdır? (3 puan)

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı MAT.6.1.1

a) 9'un 100'den küçük katlarından en büyüğü kaçtır? 9'un 100'den küçük kaç katı vardır? İşlemle gösteriniz. (4 puan)

En büyük kat: .....

Kat sayısı: .....

b) Nil ile Bora'nın söylediklerini okuyunuz. Her biri için "Doğru" ya da "Yanlış" yazınız. Doğru olan için gerekçe, yanlış olan için bir karşı örnek yazınız. (5 puan)

Nil: 6'nın her katı, 3'ün de katıdır.

Karar: .....

.....

.....

.....

Bora: 3'ün her katı, 6'nın da katıdır.

Karar: .....

.....

.....

.....

c) Kutudaki ifadelerle boşlukları doldurunuz. Bir ifade birden çok kez kullanılabilir. (6 puan)

çarpanı **katı** **sonsuz** **sınırlı sayıda** **kendisidir**

(1) 40 = 8 × 5 olduğundan 8 sayısı 40'ın bir ....., 40 sayısı da 8'in bir ..... olur.

(2) 1 sayısı, her sayma sayısının bir ..... olur.

(3) Bir sayma sayısının ..... katı, ... çarpanı vardır.

(4) Bir sayma sayısının en büyük çarpanı ile en küçük katı, sayının .....

3 — 10 puan

Öğrenme çıktısı MAT.6.1.2

a) Her sayının tam bölünebildiği sayıların altındaki kutuya X koyunuz. Bölme işlemi yapmadan karar veriniz. (6 puan)

Sayı	2	3	4	5	6	9	10
1236							
4590							
2745							

b) 57□4 dört basamaklı bir sayıdır. Kutu, onlar basamağındaki rakamın yeridir. (4 puan)

(1) 9 ile tam bölünebilmesi için kutuya hangi rakam yazılmalıdır? *(2 puan)*

(2) 3 ile tam bölünebilmesi için kutuya yazılabilecek bütün rakamları yazınız. *(2 puan)*

4 — 15 puan

Öğrenme çıktısı MAT.6.1.2

a) "10 ile tam bölünebilen her sayı, 2 ve 5 ile de tam bölünür." Bu önermenin gerekçesini yazınız. (4 puan)

.....

.....

.....

b) Mert "Bir sayı hem 2 hem 4 ile tam bölünüyorsa 8 ile de tam bölünür." diyor. Mert haklı mıdır? Bir karşı örnek ve bölme işlemleriyle gösteriniz. (5 puan)

c) Bir fidanlıkta 1458 fidan var. Fidanlar aşağıdaki gibi sıralara dikilirse hiç fidan artmaz mı? Bölme işlemi yapmadan, bölünebilme kurallarıyla karar veriniz. (6 puan)

Sıralar	Evet / Hayır	Gerekçe
9'arlı sıralar		
4'erli sıralar		
6'şarlı sıralar		

5 — 10 puan

Öğrenme çıktısı MAT.6.1.3

a) Aşağıdaki sayılardan asal olanları daire içine alınız. (4 puan)

1	2	9	15	23	27	31	39	41	51

b) Ada "Bütün asal sayılar tek sayıdır." diyor. Ada haklı mıdır? Açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

c) 1 sayısı neden asal sayı değildir? Açıklayınız. (3 puan)

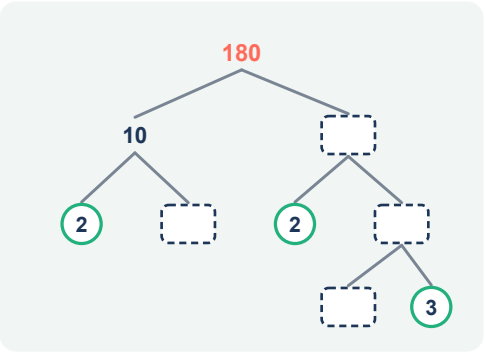
.....

.....

6 — 15 puan

Öğrenme çıktısı MAT.6.1.3

Ece, 180'i çarpan ağacıyla asal çarpanlarına ayırıyor. Asal sayılar yeşil daire içindedir.

a) Çarpan ağacındaki boş kutuları doldurunuz. *(2 puan)* Sonra soruları cevaplayınız. (6 puan)

180'in asal çarpanları: *(2 puan)*

.....

180'in asal çarpanlarının çarpımı olarak yazılışı: *(2 puan)*

180 = ...

b) 84'ü bölme yöntemiyle asal çarpanlarına ayırınız. Sonra 84'ü asal çarpanlarının çarpımı olarak yazınız. (5 puan)

84

84 = ...

c) Selin "12'nin asal çarpanları 2, 3 ve 4'tür." diyor. Selin'in hatasını açıklayınız. 12'nin asal çarpanlarını yazınız. (4 puan)

.....

.....

7 — 10 puan

Öğrenme çıktısı MAT.6.1.4

Okul kütüphanesindeki 30 hikâye kitabı ve 42 bilim kitabı, köy okullarına gönderilecek kolilere konacak. Her kolide eşit sayıda hikâye kitabı ve eşit sayıda bilim kitabı olacak; hiç kitap artmayacak.

a) 30'un ve 42'nin bölenlerini yazınız. Sonra ortak bölenlerini yazınız. (4 puan)

30'un bölenleri: .....

42'nin bölenleri: .....

Ortak bölenler: .....

b) Kaç koli hazırlanabilir? Bütün olasılıkları yazınız. 6 koli hazırlanırsa bir kolide kaç hikâye, kaç bilim kitabı olur? (3 puan)

.....

.....

.....

c) Kütüphaneci 4 koli hazırlamak istiyor. Bu mümkün müdür? Açıklayınız. (3 puan)

.....

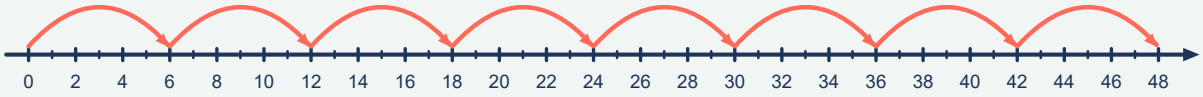
.....

.....

8 **15 puan**

Öğrenme çıktısı MAT.6.1.4

Tuna ve Derya, sayı doğrusunda 0'dan başlayıp sağa doğru sıçrıyor. Tuna her seferinde 6 birim, Derya 8 birim sıçrıyor. Tuna'nın sıçramaları kırmızı oklarla gösterilmiştir.

a) Derya'nın sıçramalarını sayı doğrusunun altına mavi kalemle çiziniz. Derya'nın 48'e kadar bastığı sayıları yazınız. (5 puan)

.....

.....

b) 0 dışında, ikisinin de bastığı sayıları yazınız. Bu sayılar 6 ile 8'in nesidir? (5 puan)

.....

.....

.....

c) Sayı doğrusu 100'e kadar uzatılırsa ikisinin birlikte basacağı sayılar hangileridir? Nasıl bulduğunuzu açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

.....

Fen Bilimleri

6. Sınıf •
1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provaları

Senaryo 1 8 soru | **Senaryo 2** 8 soru | **Senaryo 3** 7 soru | **Senaryo 4** 6 soru

Senaryo 5 7 soru | **Senaryo 6** 9 soru

Senaryo 1

6. Sınıf Fen Bilimleri • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 8 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	8	Toplam
Çıktı	FB.6.1.1	FB.6.1.1	FB.6.1.3	FB.6.2.1	FB.6.2.1	FB.6.2.2	FB.6.2.3	FB.6.3.1	
Puan	15	10	15	10	15	15	10	10	**100**
Aldığınız									

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.1.1

Rüya, Güneş sistemindeki gezegenleri tanıtan bir tablo hazırlıyor. Gezegenleri Güneş'e yakınlık sırasıyla yazdı; bazı kutuları boş bıraktı.

a) Tablodaki boş kutuları doldurunuz. (6 puan)

Sıra	Gezegen	Yapısı	Halkası	Uydusu	Hacmi, Dünya'ya göre
1	Merkür	karasal	yok		küçük
2	Venüs		yok	yok	küçük
3	Dünya	karasal	yok	var	—
4	Mars	karasal		var	küçük
5	Jüpiter	gazsal	var	var	
6	Satürn		var	var	büyük
7	Uranüs	gazsal		var	büyük
8	Neptün	gazsal	var	var	büyük

Yapısı: karasal ya da gazsal · Halkası ve uydusu: var ya da yok · Hacmi: büyük ya da küçük. Her doğru kutu 1 puandır.

b) Rüya, gezegenleri iki gruba ayırdı. 1. grup: Merkür, Venüs, Dünya, Mars. 2. grup: Jüpiter, Satürn, Uranüs, Neptün. Tabloya göre 2. gruptaki gezegenlerin üç ortak özelliğini yazınız. İki grubun arasında bulunan ve Güneş'in çevresinde dolanan gök cisimlerinden oluşan kuşağın adı nedir? (5 puan)

.....

.....

.....

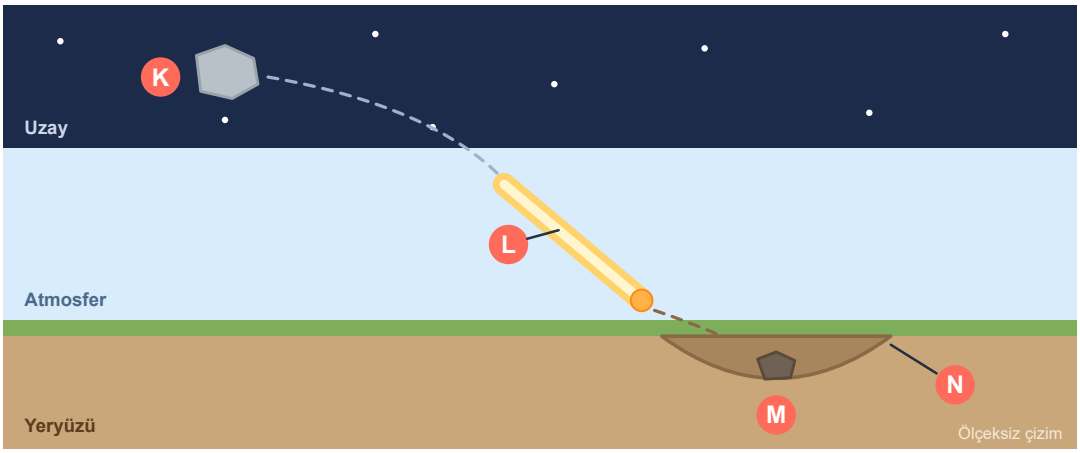
c) Kendini tanıtan gezegenleri bulunuz. (4 puan)

"Uydusu olan karasal gezegenlerden Güneş'e en uzak olanıyım." .....

"Halkası olan gezegenlerden Güneş'e en yakın olanıyım." .....

2 **10 puan** Öğrenme çıktısı FB.6.1.1

Selim, bir gece gökyüzünde kısa süre parlayıp kaybolan bir ışık izi gördü. Birkaç gün sonra haberlerde, bir tarlada bulunan taş parçası ve çevresindeki çukur gösterildi. Selim, okuduklarından yararlanarak aşağıdaki çizimi yaptı.

a) K, L, M ve N ile gösterilenlerin adlarını yazınız. (4 puan)

K: ..... L: ..... M: ..... N: .....

b) K gibi gök taşları, Güneş sistemindeki hangi gök cisimlerinin parçalarıdır? (2 puan)

.....

c) Selim'in kardeşi *"Gökyüzünde gördüğümüz her ışık izi, sonunda yere düşen bir taşa dönüşür."* diyor. Bu düşünceyi gök taşlarının büyüklüğünü dikkate alarak değerlendiriniz. (4 puan)

.....

.....

.....

3 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.1.3

Kuzey, aynı yıl içinde gerçekleşen iki tutulma hakkında bilgi topladı ve gözlem defterine kaydetti.

Kayıt 1: Öğle saatlerinde gökyüzü birkaç dakika karardı, kuşlar sustu. Tutulma yalnızca belirli bölgelerden görülebildi. Gözlemciler özel tutulma gözlüğü kullandı.

Kayıt 2: Gece yarısı Ay yavaş yavaş karardı ve bir süre bakır kırmızısı bir renk aldı. Ay'ın gökyüzünde göründüğü her yerden izlendi. Gözlemciler gözlük kullanmadı.

a) Kayıt 1 ve Kayıt 2'de hangi tutulmalar anlatılmaktadır? Her biri için kayıttan bir kanıt yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) Kuzey, iki tutulmayı karşılaştırmak için aşağıdaki tabloyu hazırladı. Tabloyu tamamlayınız. (6 puan)

	Güneş tutulması	**Ay tutulması**
Güneş ile diğer gök cismi arasına giren gök cismi		
Gölgenin düştüğü gök cismi		
Tutulmanın olabildiği Ay evresi		

c) Ecrin, *"Güneş tutulmasını da Ay tutulması gibi gözlüksüz izleyebiliriz; nasılsa Güneş'in önü kapanıyor."* diyor. Ecrin'in düşüncesini değerlendiriniz. (3 puan)

.....

.....

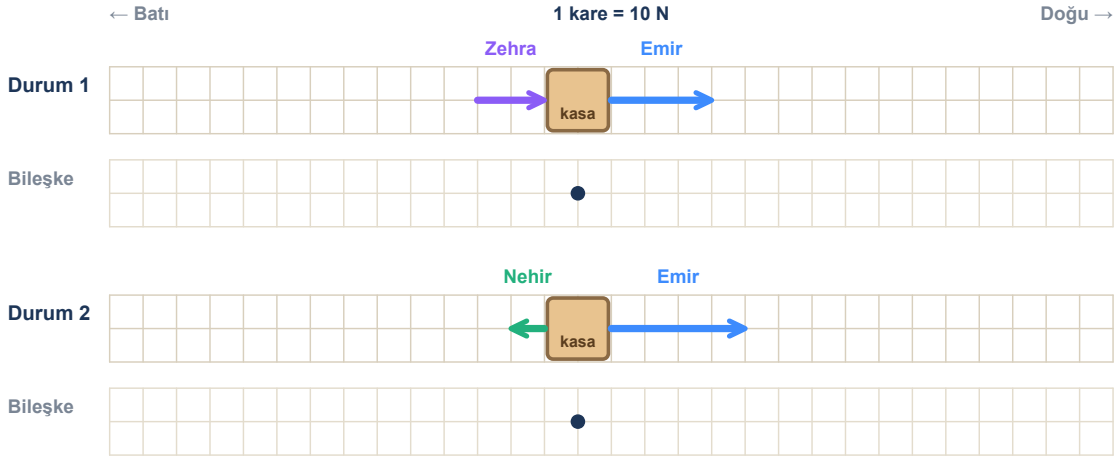
d) 800'lü yıllarda yaşayan Türk-İslam bilim insanı Fergani, tutulmaların zamanını belirlemeye yönelik bir yöntem buldu. Tutulma zamanlarının önceden belirlenebilmesi, Güneş, Dünya ve Ay'ın hareketleri hakkında ne gösterir? (2 puan)

.....

4 **10 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.1

Emir, Zehra ve Nehir, tekerlekli bir kasayı bahçede doğu-batı doğrultusunda hareket ettirmeye çalışıyor. Kasaya uygulanan kuvvetler kareli zeminde gösterilmiştir. Sürtünmeyi önemsemeyiniz.

a) Her durumda kasaya etki eden bileşke kuvveti, altındaki şeritte işaretli noktadan başlayarak çiziniz. Bileşke kuvvetin büyüklüğünü ve yönünü yazınız. (6 puan)

Durum 1: ..... N, yönü ..... Durum 2: ..... N, yönü .....

b) Kasa başlangıçta duruyor. Her iki durumda kasa hangi yöne doğru harekete başlar? Bileşke kuvvetle ilişkilendirerek açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

5 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.1

Bir depoda, raylar üzerinde yalnızca doğu-batı doğrultusunda hareket edebilen bir taşıma robotu kullanılıyor. Robota takılan itici motorlar, robota bu doğrultuda kuvvet uygular. Ada, farklı durumlarda robota etki eden kuvvetleri tabloya kaydetti. Sürtünmeyi önemsemeyiniz.

Durum	Doğuya doğru kuvvetler	Batıya doğru kuvvetler	Bileşke kuvvet (büyüklük ve yön)
K	25 N ve 15 N	—	
L	30 N	30 N	
M	20 N	35 N	
R	10 N ve F	45 N	5 N, doğuya doğru

a) K, L ve M durumlarında robota etki eden bileşke kuvvetin büyüklüğünü ve yönünü tabloya yazınız. (6 puan)

b) R durumundaki F kuvvetinin büyüklüğü kaç N'dur? Nasıl bulduğunuzu açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

c) Ömer, *"Bir cisme iki kuvvet etki ediyorsa bileşke kuvvet, büyük olan kuvvetten her zaman daha büyüktür."* diyor. Tablodaki bir durumu kullanarak bu düşünceyi değerlendiriniz. Aynı büyüklükteki iki kuvvetin bileşkesi hangi durumda en büyük olur? (5 puan)

.....

.....

.....

6 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.2

Ecrin ve Kaan'ın grubu şu hipotezi test ediyor: *"Duran bir cisme etki eden kuvvetler dengelenmişse cisim durmaya devam eder; dengelenmemişse cisim bileşke kuvvet yönünde harekete başlar."* Grup, sürtünmesi çok az olan bir masadaki oyuncak arabayı iki dinamometreyle zıt yönlerde çekti. Her ölçüme araba dururken başlandı.

Ölçüm	Batı dinamo-metresi	Doğu dinamo-metresi	Gözlem	Bileşke kuvvet	Dengelenmiş mi?
1	4 N	4 N	Araba hareket etmedi.	0	dengelenmiş
2	3 N	6 N	Araba doğuya doğru harekete başladı.		
3	5 N	2 N	Araba batıya doğru harekete başladı.		
4	7 N	7 N	Araba hareket etmedi.		

a) Bu deneyde bağımsız değişken, bağımlı değişken ve bir kontrol değişkeni nedir? (3 puan)

.....

.....

.....

b) Tablodaki boş kutuları doldurunuz. Bileşke kuvvetin büyüklüğünü ve yönünü yazınız; kuvvetlerin dengelenmiş mi, dengelenmemiş mi olduğunu belirtiniz. (6 puan)

c) Toplanan veriler grubun hipotezini destekliyor mu? Hangi ölçümlere dayanarak söylediğinizi yazınız. (3 puan)

.....

.....

d) 3. ölçümde arabanın durmaya devam etmesi için arabaya bir dengeleyici kuvvet daha uygulanacak. Bu kuvvetin büyüklüğü ve yönü ne olmalıdır? Neden? (3 puan)

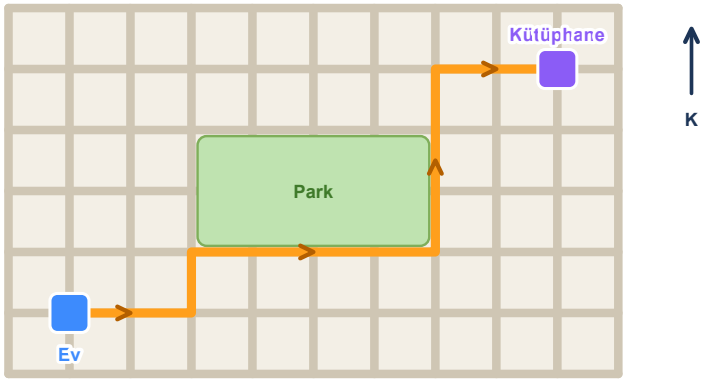
.....

.....

7 **10 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.3

Kaan, evinden kütüphaneye bisikletle gitti ve haritada turuncu çizgiyle gösterilen yolu izledi.

Turuncu çizgi: Kaan'ın izlediği yol

a) Haritada, Kaan'ın evden kütüphaneye yer değiştirmesini bir ok çizerek gösteriniz. Kaan'ın aldığı yol mu, yer değiştirmesi mi daha büyüktür? Neden? (4 puan)

.....

.....

b) Her ifadenin hangi kavrama ait olduğunu uygun sütuna **X** koyarak gösteriniz. (4 puan)

	İfade	Sürat	Hız	İkisi de
1	Birim zamanda alınan yoldur.			
2	Birim zamanda yapılan yer değiştirmedir.			
3	Yönü belirtilerek ifade edilir.			
4	km/h ya da m/s birimiyle ifade edilebilir.			

c) Kaan'ın bisiklet bilgisayarının ekranında **15 km/h** yazıyor. Kaan'ın arkadaşı ise *"Kaan kuzeye doğru 15 km/h ile ilerliyor."* diyor. Hangisi sürati, hangisi hızı ifade eder? (2 puan)

.....

8 **10 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.3.1

Defne, doğa defterine aşağıdaki gözlemleri yazdı.

	Gözlem	Üreme çeşidi
1	Babaannemin çilek bitkisinin toprağa değen sürünücü gövdesinden yeni bir çilek bitkisi gelişti.	
2	Mikroskop videosunda, tek hücreli bir amibin ikiye ayrılarak iki yeni amip oluşturduğunu izledik.	
3	Ekmek mayası hücrelerinin üzerinde küçük çıkıntılar oluştu; bu çıkıntılar büyüyüp ayrılarak yeni maya hücreleri oldu.	
4	Kopan bir kolundan, gövdesinin bir parçasıyla birlikte yeni bir deniz yıldızı gelişebildiğini okudum.	

a) Her gözlemdeki eşeysiz üreme çeşidini tabloya yazınız. (4 puan)

b) Eşeyli ve eşeysiz üremeyi karşılaştırınız. (3 puan)

Bir benzerlik: .....

Bir farklılık: .....

Bir farklılık daha: .....

c) Yiğit, *"Kertenkelenin kopan kuyruğunu yeniden oluşturması da rejenerasyonla üremedir."* diyor. Yiğit'in düşüncesini değerlendiriniz. (3 puan)

.....

.....

Senaryo 2

6. Sınıf Fen Bilimleri • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 8 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	8	Toplam
Çıktı	FB.6.1.1	FB.6.1.1	FB.6.1.3	FB.6.1.3	FB.6.2.1	FB.6.2.3	FB.6.2.3	FB.6.3.1	
Puan	15	10	15	10	15	10	15	10	**100**
Aldığınız									

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.1.1

Bilim kulübü "Gezegen kimlik kartları" oyunu hazırlıyor. Her kartta bir gezegen kendini tanıtıyor.

a) Kartlardaki gezegenlerin adlarını yazınız. (6 puan)

Kart 1

"Asteroit kuşağından önce gelirim. Uydum var. Karasal gezegenlerin en büyüğü benim."

.....

Kart 2

"Uydum ve halkam yok. Güneş'e en yakın gezegen ben değilim ama en sıcak gezegen benim."

.....

Kart 3

"Gazsal gezegenlerden biriyim. Hacimce büyükten küçüğe sıralamada dördüncü sıradayım."

.....

b) Ela gezegenleri "Halkası var mı?" ölçütüne göre sınıflandırıyor. Tablodaki boşlukları doldurunuz (3 puan). Ela'nın oluşturduğu gruplar, asteroit kuşağına göre oluşturulan gruplarla aynı mıdır? Açıklayınız (2 puan). (5 puan)

Belirler	Ölçüt: Gezegenin halkası var mı?	
Ayrıştırır ve gruplandırır	1. grup:	2. grup:
Etiketler	Grubun adı:	Grubun adı:

.....

.....

c) Arkadaşlarının söylediği cümlelerin doğru (D) mu, yanlış (Y) mı olduğunu kutuya yazınız. Yanlış olanları düzeltiniz. (4 puan)

☐ Güneş'e en yakın gezegen, en sıcak gezegendir. .....

☐ Dış gezegenlerin hepsi iç gezegenlerin hepsinden büyüktür. .....

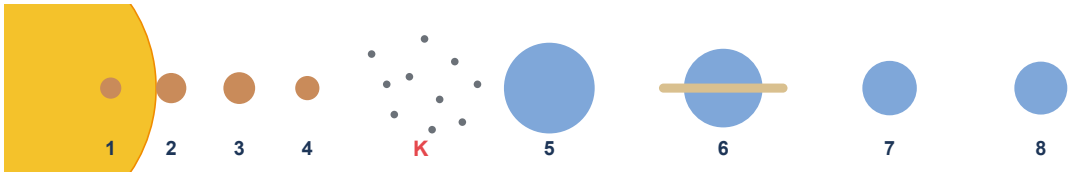
☐ Halkası olan tek gezegen Satürn'dür. .....

☐ Mars'ın uydusu yoktur. .....

2 **10 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.1.1

Bir bilim müzesinin vitrininde, bir tarlada bulunmuş taş parçası sergileniyor. Vitrinin üstündeki şekilde gezegenler Güneş'e yakınlık sırasıyla numaralanmıştır (ölçekli değildir).

a) K ile gösterilen bölgenin adı nedir? Bu bölge hangi iki gezegenin yörüngeleri arasındadır? (2 puan)

.....

b) Taş parçasının K bölgesinde nasıl oluşmuş olabileceğini açıklayınız. (2 puan)

.....

.....

c) Vitrin etiketindeki boşlukları uygun kavramlarla doldurunuz. Her doğru cevap 1 puandır. (4 puan)

Bu taş, uzayda dolaşırken bir (1) ..... idi. Dünya'nın atmosferine girince ısınıp parladı ve gökyüzünde "kayan yıldız" denen bir (2) ..... oldu. Atmosferde tamamen yanmadan yere ulaştığı için artık bir (3) ..... olarak adlandırılır. Düştüğü yerde iki metre genişliğinde, çanak biçimli bir (4) ..... oluştu.

d) Gökyüzünde her gece meteor görülebildiği hâlde yere ulaşan meteorit sayısı neden çok azdır? (2 puan)

.....

.....

3 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.1.3

Şemalarda iki tutulma sırasında Güneş ile K ve L gök cisimleri gösterilmiştir (ölçekli değildir).

a) K ve L'nin adlarını (1 puan) ve iki şeklin gösterdiği tutulmaları (2 puan) yazınız. (3 puan)

.....

b) Tabloyu iki tutulmaya göre doldurunuz. Her satır 1 puandır. (4 puan)

	Şekil I	Şekil II
Ay'ın evresi		
Gündüz mü, gece mi izlenir?		
Dünya'nın neresinden görülür?		
Tam tutulma ne kadar sürer?		

c) Aylin, Şekil I'deki tutulmayı güneş gözlüğü takarak izleyeceğini söylüyor. Aylin'in kararı doğru mudur? Açıklayınız (2 puan). Bu tutulmayı güvenle izlemek için iki yol yazınız (2 puan). (4 puan)

.....

.....

d) İki tutulmanın iki benzer yönünü yazınız. (4 puan)

.....

.....

4 — 10 puan

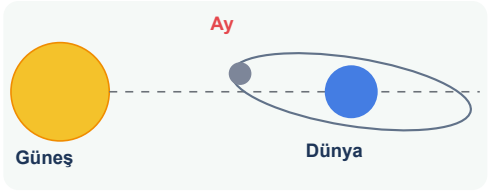
Öğrenme çıktısı FB.6.1.3

Bir gözlemevi, ziyaretçilerin tuttuğu üç gözlem kaydını panosuna astı.

a) Tabloyu doldurunuz. Her satır 2 puandır. (6 puan)

Gözlem kaydı	Tutulmanın çeşidi	Tam mı, parçalı mı?	Ay'ın evresi
Saat 14.30. Tutulma gözlüğüyle baktık: Güneş, bir yanı ısırılmış elma gibi görünüyordu.			
Saat 22.10. Ay önce bir kenarından karardı, sonra tamamı bakır kırmızısına büründü.			
Saat 11.05. Gündüz birden alacakaranlık oldu. Güneş birkaç dakika tamamen örtüldü, kuşlar sustu.			

b) Deniz şöyle diyor: *"Her ay bir yeni ay ve bir dolunay olur. O hâlde her ay bir Güneş tutulması ve bir Ay tutulması olmalıdır."* (4 puan)
Deniz'in düşüncesindeki hatayı, yandaki yandan görünüş şemasından yararlanarak açıklayınız. Şemadaki kesikli çizgi Güneş ile Dünya'yı birleştiren doğrudur.

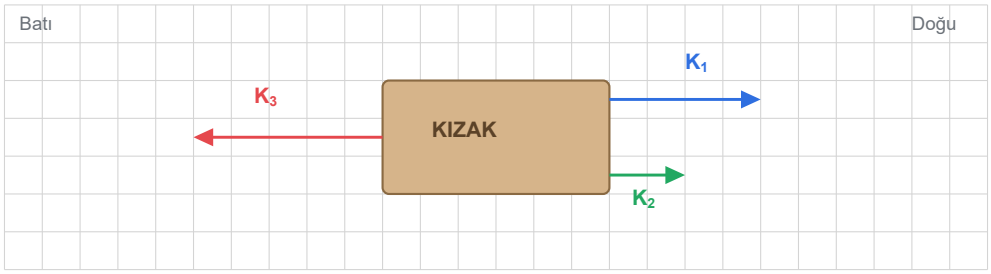

.....

.....

5 **15 puan** Öğrenme çıktısı FB.6.2.1

Karda duran bir kızağa üç iple kuvvet uygulanıyor. Kuvvetler kareli zeminde gösterilmiştir. Bir kare 10 N'u gösterir. Sürtünmeyi önemsemeyiniz.

a) K_1 kuvvetinin dört özelliğini yazınız. (4 puan)

Uygulama noktası: ..... Doğrultusu: .....

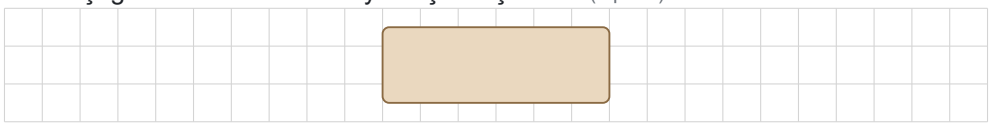
Yönü: ..... Büyüklüğü: .....

b) Kızağa etki eden bileşke kuvvetin büyüklüğünü ve yönünü bulunuz. İşleminizi gösteriniz. (4 puan)

.....

.....

c) Bileşke kuvveti aşağıdaki kareli zemine aynı ölçekle çiziniz. (3 puan)

d) Ece ve Can iki farklı kuvveti okla çizdi. Ece'nin çiziminde bir kare 5 N'u gösteriyor ve oku 6 kare uzunluğunda. Can'ın çiziminde bir kare 10 N'u gösteriyor ve oku 4 kare uzunluğunda. Hangi kuvvet daha büyüktür? İşleminizi gösteriniz. (4 puan)

.....

.....

6 **10 puan** Öğrenme çıktısı FB.6.2.3

Bir öğrenci, gün içinde gözlediği üç hareketi bir matris tabloda karşılaştırıyor.

a) Tabloyu doldurunuz. Her satır 2 puandır. (6 puan)

Hareket	Başlangıç ve bitiş aynı mı, farklı mı?	Alınan yol	Yer değiştirme (büyüklük ve yön)
Ela, 50 m uzunluğundaki havuzun bir ucundan öbür ucuna yüzüp aynı yoldan başladığı yere döndü.			
Bir asansör zemin kattan 4. kata çıktı. Katlar arası uzaklık 3 m'dir.			
Bir kurye dükkândan 500 m doğuya gidip paket bıraktı. Sonra aynı yoldan 200 m batıya dönüp ikinci paketi bıraktı.			

b) Hangi harekette alınan yol, yer değiştirmenin büyüklüğüne eşittir? Nedenini yazınız. (2 puan)

.....

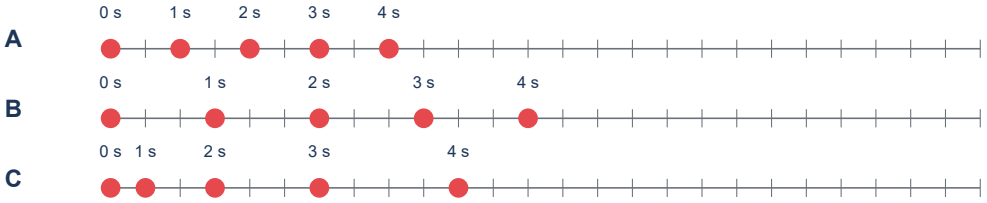
c) Selin, "Bir cismin yer değiştirmesi bazen aldığı yoldan büyük olabilir." diyor. Selin'e katılıyor musunuz? Açıklayınız. (2 puan)

.....

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.3

Düz bir pistte doğuya doğru hareket eden üç oyuncak arabanın 1 saniye arayla konumları işaretlenmiştir. Pistteki her aralık 1 m'dir.

a) A ve B arabalarının süratlerini hesaplayınız. İşleminizi gösteriniz. (4 puan)

.....

.....

b) Hangi arabanın sürati sürekli artmaktadır? Şekilden nasıl anladığınızı yazınız. (3 puan)

.....

c) B arabası 4. saniyeden sonra geri dönüp aynı süratle batıya gidiyor. B arabasının dönüşten önceki ve sonraki süratini ve hızını karşılaştırınız. (4 puan)

.....

.....

d) Kaan, otomobilin göstergesinde 80 km/h yazdığını görünce "Bu sayı arabanın hızıdır." diyor. Kaan'ın ifadesi bilimsel olarak doğru mudur? Açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

8 **10 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.3.1

Bir biyoloji atölyesinde dört gözlem kartı hazırlandı.

A

Nemli toprağa dikilen bir menekşe yaprağının dibinden birkaç hafta sonra yeni bir menekşe çıktı.

B

Mikroskopta, tek hücreli bir canlının ortasından boğumlanarak iki canlıya ayrıldığı görüldü.

C

Akvaryumdaki hidranın vücudunda küçük bir çıkıntı oluştu; çıkıntı büyüyüp ayrıldı.

D

İki parçaya ayrılan bir planaryanın her parçası, eksik kısımlarını tamamlayıp ayrı bir canlı oldu.

a) Her karttaki üreme çeşidini yazınız. Her doğru cevap 1 puandır. (4 puan)

A: ..... B: ..... C: ..... D: .....

b) Dört kartta anlatılan üremelerin ata sayısı ve yavruların özellikleri bakımından ortak yönünü yazınız. (2 puan)

.....

c) Kopan kuyruğunu yeniden oluşturan bir kertenkele, D kartındaki gibi üremiş olur mu? Açıklayınız. (2 puan)

.....

d) Bir sera sahibi bütün fidelerini tek bir domates bitkisinden kesilen dallarla üretiyor. Komşusu ise fidelerini tohumdan yetiştiriyor. Seraya yeni bir hastalık gelirse hangisinin fideleri daha fazla risk altındadır? Nedenini yazınız. (2 puan)

.....

Senaryo 3

6. Sınıf Fen Bilimleri • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

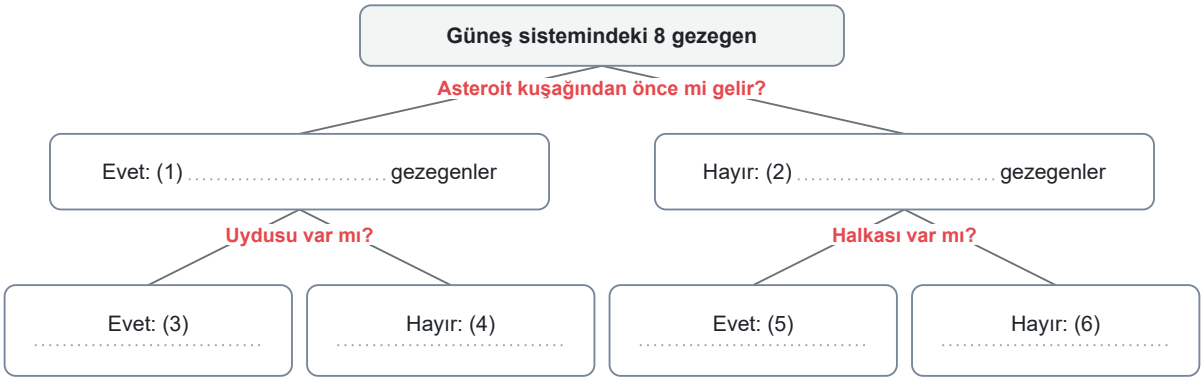
Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	FB.6.1.1	FB.6.1.1	FB.6.1.3	FB.6.2.1	FB.6.2.1	FB.6.2.3	FB.6.2.3	
Puan	15	10	15	15	15	15	15	**100**
Aldığınız								

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.1.1

Mert, Güneş sistemindeki gezegenleri iki ölçüt kullanarak sınıflandırdığı bir ağaç çizdi.

a) Ağaçtaki numaralı boşlukları doldurunuz. Her doğru cevap 1 puandır. (6 puan)

b) Kendini tanıtan gezegenleri bulunuz. (4 puan)

"Uydum var, halkam yok. Güneş'e yakınlık sırasında Dünya'dan hemen sonra gelirim." .....

"Güneş sisteminin en büyük gezegeniyim. Dünya'dan geniş bir fırtına lekem var." .....

c) Gezegenleri hacimce büyükten küçüğe sıralayınız (3 puan). Dış gezegenlerin en küçüğü, iç gezegenlerin en büyüğünden büyük müdür? Açıklayınız (2 puan). (5 puan)

Mars **Satürn** **Merkür** **Uranüs** **Dünya**

.....

.....

2 — 10 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.1.1

Zehra, ağustos ayında bir kamp gecesi gökyüzünde kısa süre parlayıp kaybolan ışık çizgileri gördü. Arkadaşı Efe, "Bunlar kayan yıldızlar, gökyüzünden yıldızlar düşüyor!" dedi.

a) Zehra'nın gördüğü ışık çizgilerinin bilimsel adı nedir? Efe'nin düşüncesi doğru mudur? Açıklayınız. (3 puan)

.....

b) Akış şemasındaki boş kutulara uygun kavramları yazınız. Her kutu 1 puandır. (3 puan)

Asteroitlerin çarpışmasıyla kopan, uzayda dolaşan parça: ..... → Atmosfere girip ısınan ve parlayan parça: ..... → Tamamen yanmadan yeryüzüne ulaşan parça: .....

c) Meteorların çoğu neden yere ulaşamaz? (2 puan)

.....

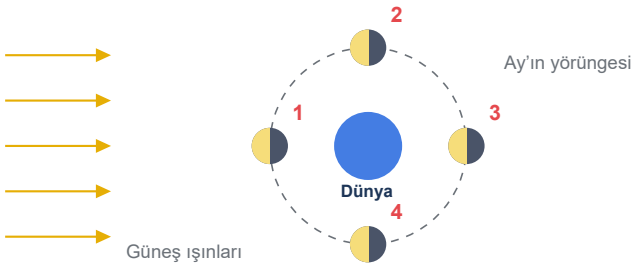
d) Büyük bir meteoritin çarptığı yerde nasıl bir yer şekli oluşur? Adını yazınız. (2 puan)

.....

3 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.1.3

Fener (Güneş), büyük top (Dünya) ve küçük topla (Ay) kurulan tutulma modeli üstten görülmektedir. Ay sırayla 1, 2, 3 ve 4 numaralı konumlara getiriliyor (ölçekli değildir).

a) Ay hangi konumdayken Güneş tutulması, hangi konumdayken Ay tutulması oluşabilir? Her tutulma için Güneş, Dünya ve Ay'ın sıralanışını yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) Ay, bu iki konumda hangi evrededir? (2 puan)

.....

c) 2 Ağustos 2027 Güneş tutulması bazı ülkelerden tam, Türkiye'den parçalı görülecektir. Bunun nedenini açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

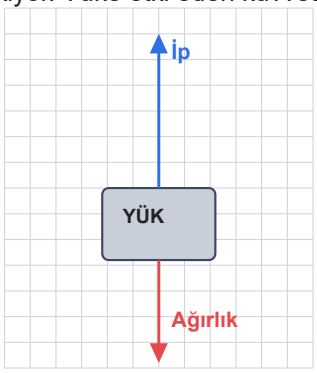
d) Tabloda verilen davranışların güvenli (G) mi, tehlikeli (T) mi olduğunu kutuya yazınız. Her doğru cevap 1 puandır. (5 puan)

- ☐ Ay tutulmasını çıplak gözle izlemek
- ☐ Güneş tutulmasını koyu renkli güneş gözlüğüyle izlemek
- ☐ Güneş tutulmasını iğne deliği yöntemiyle beyaz kâğıtta izlemek
- ☐ Güneş'in büyük kısmı örtülünce filtresiz dürbünle bakmak
- ☐ Standarda uygun, çiziksiz tutulma gözlüğü kullanmak

4 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.2.1

Vinç, yükü iple yukarı çekiyor. Yüke etki eden kuvvetler soldaki kareli zeminde gösterilmiştir (1 kare = 100 N).

Şekil

Çizim alanı

a) İpin uyguladığı kuvvetin ve yükün ağırlığının özelliklerini tabloya yazınız. Her satır 2 puandır. (4 puan)

	Doğrultu	Yön	Büyüklük
İp			
Ağırlık			

b) Yüke etki eden bileşke kuvvetin büyüklüğünü ve yönünü bulunuz. İşleminizi gösteriniz. (4 puan)

.....

c) Bileşke kuvveti "Çizim alanı"ndaki kareli zemine aynı ölçekle çiziniz. (3 puan)

d) Yükün ağırlığı değişmeden ipin kuvveti kaç Newton olursa bileşke kuvvet sıfır olur? (2 puan)

.....

e) Ceren, "İp kuvveti ile ağırlığın doğrultuları farklıdır." diyor. Ceren'in ifadesini değerlendiriniz. (2 puan)

.....

5 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.2.1

Raylı bir maden vagonuna doğu-batı doğrultusunda kuvvetler uygulanıyor. Sürtünmeyi önemsemeyiniz.

a) Her durumda vagona etki eden bileşke kuvvetin büyüklüğünü ve yönünü bulunuz. Her durum 2 puandır. (8 puan)

Durum	Doğuya doğru kuvvetler	Batıya doğru kuvvetler	Bileşke kuvvet (büyüklük, yön)
I	30 N ve 20 N	—	
II	45 N	25 N	
III	15 N	40 N	
IV	20 N ve 10 N	30 N	

b) Hangi durumda vagona etki eden kuvvetlerin ortak etkisi yoktur? Bileşke kuvveti en büyük olan durum hangisidir? (3 puan)

.....

c) Ali, II. durum için şöyle yazmıştır: *"Bileşke kuvvet 45 N + 25 N = 70 N'dur. Yönü, küçük kuvvetin yönü olan batıdır."* Ali'nin iki hatasını bulup düzeltiniz. (4 puan)

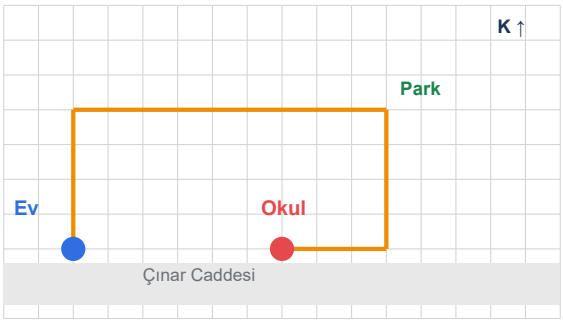
.....

.....

6 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.3

Elif evinden okula turuncu yolu izleyerek yürüdü. Haritada bir kare 50 m'yi gösterir.

a) Elif'in evden okula kadar aldığı yol kaç metredir? İşleminizi gösteriniz. (3 puan)

.....

b) Elif'in yer değiştirmesinin büyüklüğünü ve yönünü yazınız. (3 puan)

.....

c) Elif'in yer değiştirmesini haritada okla gösteriniz. (2 puan)

d) Elif okuldan eve aynı yoldan dönerse gidiş-dönüşte toplam alınan yol ve yer değiştirme ne olur? (3 puan)

.....

e) Elif ertesi gün Çınar Caddesi'nden dümdüz yürürse alınan yol ve yer değiştirme nasıl değişir? Açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.3

Bir bisiklet kulübünde üç sporcunun düz bir yolda tek yönde aldığı yollar ve süreler ölçüldü.

Sporcu	Alınan yol	Geçen süre	Sürat
Ada	300 m	60 s	
Efe	400 m	100 s	
Kerem	360 m	60 s	

a) Sporcuların süratlerini hesaplayıp tabloya yazınız. Her sürat 2 puandır. (6 puan)

.....

b) Sporcuları süratlerine göre büyükten küçüğe sıralayınız. (2 puan)

.....

c) Ada ile Efe aynı yolda zıt yönlerde 5 m/s süratle bisiklet sürüyor. İkisinin sürati ve hızı için ne söylenebilir? Açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

d) Kerem dairesel bir pistte göstergeye bakarak hep aynı süratle tur atıyor. Kerem'in sürati ve hızı değişir mi? Açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

Senaryo 4

6. Sınıf Fen Bilimleri • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	FB.6.1.1	FB.6.1.3	FB.6.2.1	FB.6.2.2	FB.6.2.3	FB.6.2.3	
Puan	15	15	15	20	20	15	**100**
Aldığınız							

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.1.1

Gözlem kulübünden Arda, gezegen kartlarındaki bilgileri tabloya aktarırken bazı hücreleri boş bıraktı. Büyüklük sırasında 1, en büyük gezegeni gösterir.

a) Tablodaki numaralı boşlukları doldurunuz. Her doğru cevap 1 puandır. (6 puan)

Gezegen	Güneş'e yakınlık sırası	Yapısı	Uydu	Halka	Büyüklük sırası
Venüs	2	(1)	yok	(2)	6
(3)	4	karasal	var	yok	(4) .....
Satürn	(5)	gazsal	var	var	2
Neptün	8	(6)	var	var	4

b) Arda, gezegenleri "Gezegenin yapısı nasıldır?" ölçütüne göre sınıflandırıyor. Sınıflandırmanın adımlarını tamamlayınız. (5 puan)

Belirler (1 puan): Ölçüt: gezegenin yapısının ..... olması

Ayrıştırır (1 puan): Merkür ....., Jüpiter ..... yapıdadır.

Gruplandırır (2 puan): 1. grup: ..... 2. grup: .....

Etiketler (1 puan): 1. gruba ....., 2. gruba ..... adı verilir.

c) Arda'nın arkadaşı Nil'in iki ifadesini değerlendirip yanlışsa düzeltiniz. Her ifade 2 puandır. (4 puan)

I. "Akşamları batı ufkunda gördüğüm parlak Çoban Yıldızı bir yıldızdır."

II. "Merkür, Güneş'e en yakın gezegen olduğu için en sıcak gezegendir."

.....

.....

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.1.3

Nisa, 7 Eylül 2025 akşamı Ay'ın görünüşünü belirli aralıklarla çizerek bu şeridi hazırladı.

Çizimler zaman sırasıyla 1'den 5'e doğrudur. 3. çizimde Ay bakır kırmızısı renktedir.

a) Nisa hangi gök olayını gözlemlemiştir? Güneş, Dünya ve Ay nasıl sıralanmıştır? O gece Ay hangi evrededir? Gerekçesiyle yazınız. (5 puan)

.....

.....

b) Nisa İzmir'de, kuzeni Van'da yaşıyor. Kuzeni de olayı izleyebilir mi? Açıklayınız. (3 puan)

.....

c) Nisa, "Her dolunayda bu olay tekrarlanır, bir sonraki dolunayda yine izleyeceğim." diyor. Nisa'nın düşüncesini değerlendiriniz. (3 puan)

.....

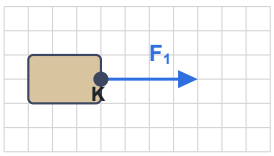
d) Nisa'nın karşılaştırma tablosundaki boşlukları doldurunuz. Her boşluk 1 puandır. (4 puan)

Özellik	Güneş tutulması	Ay tutulması
Gölge nereye düşer?	Ay'ın gölgesi Dünya'ya	(1) .....
Ne zaman izlenir?	(2)	Gece
Tam tutulmanın süresi	Birkaç dakika	(3) .....
Çıplak gözle izlemek	(4)	Güvenli

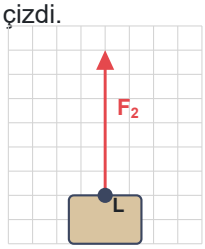
3 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.2.1

Kerem ve Duru, aynı kutuya etki eden iki kuvveti farklı ölçeklerle çizdi.

Kerem'in çizimi · 1 kare = 10 N

Duru'nun çizimi · 1 kare = 5 N

a) İki kuvvetin özelliklerini tabloya yazınız. Her hücre 1 puandır. (6 puan)

	Uygulama noktası	Doğrultu	Yön	Büyüklük
F_1	K			
F_2	L			

b) Ahmet, "F_2'nin oku daha uzun olduğu için F_2, F_1'den büyüktür." diyor. Ahmet'in ifadesini değerlendiriniz. (3 puan)

.....

c) F_2 kuvveti Kerem'in ölçeğiyle (1 kare = 10 N) çizilseydi ok kaç kare uzunlukta olurdu? İşleminizi gösteriniz. (3 puan)

.....

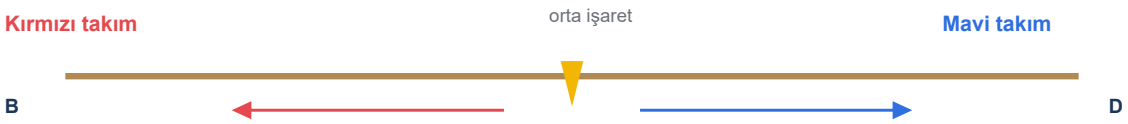
d) Kutuya F_1 ile aynı doğrultuda, zıt yönde 40 N'luk F_3 uygulanıyor. F_1 ile F_3'ün bileşkesi ne olur? Açıklayınız. (3 puan)

.....

4 **20 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.2

Okulun spor şenliğinde halat çekme yarışı yapılıyor. Kırmızı takım halatı batıya, Mavi takım doğuya doğru çekiyor. Her turun başında halat durgundur. Takımların halata uyguladığı toplam kuvvetler tabloda verilmiştir.

a) Tablodaki "Bileşke kuvvet" ve "Dengelenmiş mi?" sütunlarını doldurunuz. Her hücre 1 puandır. (8 puan)

Tur	Kırmızı takım (batıya)	Mavi takım (doğuya)	Bileşke kuvvet (büyüklük, yön)	Dengelenmiş mi? (Evet/Hayır)
1	600 N	600 N		
2	750 N	500 N		
3	450 N	700 N		
4	800 N	800 N		

b) Hangi turlarda halat yerinde kalır? Hangi turlarda halat harekete başlar ve hangi yöne doğru gider? (4 puan)

.....

.....

c) 2. turda Mavi takıma bir öğrenci daha katılıyor. Bu öğrenci halata hangi yönde, kaç N'luk kuvvet uygularsa kuvvetler dengelenir? Bu kuvvete ne ad verilir? (4 puan)

.....

.....

d) Şenlikteki gösteride bir paraşütçü, paraşütünü açtıktan bir süre sonra sabit süratle inmeye başlıyor. Melis, "Paraşütçü hâlâ hareket ettiğine göre ona etki eden kuvvetler dengelenmemiştir." diyor. Melis'in düşüncesini değerlendiriniz. (4 puan)

.....

.....

5 — 20 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.2.3

Bir tramvay doğu-batı doğrultusundaki düz bir hatta çalışıyor. Duraklar şekilde gösterilmiştir.

Tramvay Liman'dan Stadyum'a gidiyor, sonra aynı hattan dönüp seferini Çarşı'da bitiriyor.

a) Tramvayın bu seferde aldığı toplam yol kaç kilometredir? İşleminizi gösteriniz. (3 puan)

.....

b) Tramvayın Liman'dan Çarşı'ya yer değiştirmesinin büyüklüğünü ve yönünü yazınız. (3 puan)

.....

c) Matris tablodaki boşlukları doldurunuz. Her hücre 1 puandır. (6 puan)

Hareket	Alınan yol	Yer değiştirme (büyüklük, yön)
Liman'dan Okul'a		
Okul'dan Çarşı'ya		
Çarşı'dan Stadyum'a gidip Çarşı'ya dönüş		

d) Tramvay gidişte 16 km'yi 1 saatte, dönüşte 12 km'yi 1 saatte alıyor. Süratleri hesaplayıp karşılaştırınız. (4 puan)

.....

e) Gidişte ekranda "16 km/h" yazısını gören yolcu, "Tramvayın hızı 16 km/h'tir." diyor. Ekrandaki değer sürat midir, hız mıdır? Gidişteki hızı doğru biçimde yazınız. (4 puan)

.....

.....

6 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.2.3

a) Haberlerden alınan cümlelerde anlatılan büyüklük sürat (S) mi, hız (H) mı? Kutuya yazınız. Her doğru cevap 1 puandır. (6 puan)

- ☐ Rüzgâr kuzeyden güneye doğru 30 km/h ile esiyor.
- ☐ Bir kaplumbağa her dakikada yaklaşık 5 m yol alır.
- ☐ Maratoncu 42 km'lik parkuru 3 saatte koştu.
- ☐ Otomobilin göstergesi 90 km/h'i gösteriyor.
- ☐ Uçak doğuya doğru 700 km/h ile uçuyor.
- ☐ Nehir suyu güneye doğru 2 m/s ile akıyor.

b) Zeynep 200 m uzunluğundaki kapalı bir pistte başladığı çizgiden 2 tur koşuyor. Zeynep'in aldığı yolu ve yer değiştirmesini yazınız. (3 puan)

.....

c) Zeynep bu 2 turu 80 saniyede koştuğuna göre sürati kaç m/s'dir? İşleminizi gösteriniz. (3 puan)

.....

d) Sürat ile hız arasındaki iki benzerliği ve bir farkı yazınız. (3 puan)

.....

.....

Senaryo 5

6. Sınıf Fen Bilimleri • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	FB.6.1.1	FB.6.1.3	FB.6.1.3	FB.6.2.1	FB.6.2.1	FB.6.2.2	FB.6.2.2	
Puan	10	15	15	15	15	15	15	**100**
Aldığınız								

1 — 10 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.1.1

Aşağıda bir bilim dergisindeki haberin özeti verilmiştir.

Bingöl'e gökten taş yağdı

2 Eylül 2015 gecesi Bingöl'de gökyüzünde parlak bir ışık topu görüldü ve kısa sürede kayboldu. Ardından Sarıçiçek köyünde bazı evlerin çatılarına küçük taşlar düştü. Toplanan 340'tan fazla parçayı inceleyen bilim insanları, bu taşların asteroit kuşağındaki Vesta adlı asteroitten koptuğunu belirledi.

a) Gökyüzünde parlayan ışık topuna ve çatılara düşen taşlara hangi adlar verilir? (4 puan)

Işık topu: ..... Çatılara düşen taşlar: .....

b) Vesta'nın bulunduğu bölge hangi iki gezegenin yörüngeleri arasındadır? (2 puan)

.....

c) Vesta'dan kopan parça, Dünya'nın atmosferine girmeden önce uzayda dolaşırken hangi adla anılır? (2 puan)

.....

d) Asteroitleri gezegenlerden ayıran iki özellik yazınız. (2 puan)

.....

2 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.1.3

Ada, “Güneş tutulması neden her ay olmaz?” sorusunu araştırdı ve çalışmasını V diyagramıyla özetledi.

ARAŞTIRMA SORUSU
Güneş tutulması neden her yeni ayda olmaz?

KAVRAMLAR
Güneş tutulması · yeni ay
gölge · sıralanış
(1) .....

KAYITLAR
• Yeni ay her ay gerçekleşir.
• Tutulma bir yılda yalnızca birkaç kez olur.
• Ay’ın yörüngesi Dünya’nın yörüngesine göre (2) ....., yaklaşık (3) ..... derecedir.

İNCELENEN OLAY: Güneş tutulması

a) V diyagramındaki numaralı boşlukları doldurunuz. Her boşluk 1 puandır. (3 puan)

b) Ada’nın araştırma sorusunu, kayıtlarını kullanarak cevaplayınız. (4 puan)

.....

.....

c) Güneş tutulması sırasında Güneş, Dünya ve Ay nasıl sıralanır? Ay hangi evrededir? (3 puan)

.....

d) Ay, Güneş’ten yaklaşık 400 kat küçüktür. Buna rağmen Güneş tutulmasında Güneş’i tamamen örtebilmesini açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

3 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.1.3

Bir ayın takviminde Ay'ın dört ana evresinin tarihleri gösterilmiştir.

4	11	19	26
Yeni ay	İlk dördün	Dolunay	Son dördün

a) Bu ay içinde bir Güneş tutulması ve bir Ay tutulması gerçekleşebilecekse bunlar hangi tarihlerde olur? Gerekçesiyle yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) Kerem, "19'unda kesinlikle Ay tutulması olacak." diyor. Kerem'in ifadesini değerlendiriniz. (3 puan)

.....

c) 4'ünde bir Güneş tutulması olursa bu tutulma gündüz mü, gece mi izlenir? Neden? (2 puan)

.....

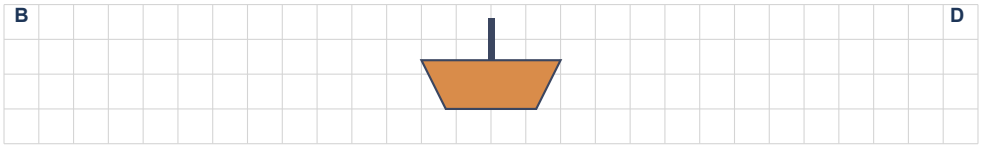
d) Her ifadenin hangi tutulmaya ait olduğunu Güneş (G), Ay (A) ya da ikisi (İ) yazarak belirtiniz. Her doğru cevap 1 puandır. (6 puan)

- ☐ Dünya'nın gölgesi Ay'ın üzerine düşer.
- ☐ Dünya'da dar bir bölgeden tam görülür.
- ☐ Tam ve parçalı biçimleri vardır.
- ☐ Güneş, Dünya ve Ay aynı doğru üzerindedir.
- ☐ Çıplak gözle izlemek güvenlidir.
- ☐ Ay, yeni ay evresindedir.

4 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.1

Havuzdaki oyuncak teknenin motoru tekneyi doğuya doğru 10 N'luk kuvvetle itiyor. Rüzgâr tekneye doğuya doğru 15 N'luk kuvvet uyguluyor. Kıyıdaki Arda, tekneye bağlı ipi batıya doğru 20 N'luk kuvvetle çekiyor. (Bir kare 5 N'u gösterir.)

Çizim alanı I: kuvvetler

a) Tekneye etki eden üç kuvveti Çizim alanı I'de teknenin ortasından başlayan oklarla çiziniz. Her ok 2 puandır. (6 puan)

b) Tekneye etki eden bileşke kuvvetin büyüklüğünü ve yönünü bulunuz. İşleminizi gösteriniz. (3 puan)

.....

c) Bileşke kuvveti aynı ölçekle Çizim alanı II'ye çiziniz. (2 puan)

Çizim alanı II: bileşke kuvvet

d) Rüzgâr yön değiştirip aynı büyüklükte batıya doğru esmeye başlarsa bileşke kuvvet ne olur? (4 puan)

.....

5 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.1

Bir oyunda yerdeki sandığa 10 N, 20 N, 30 N ve 50 N'luk dört kuvvet kartı uygulanabiliyor. Her kart doğuya ya da batıya doğru kullanılabilir ve bir kart bir kez kullanılır. Amaç, sandığa **40 N, doğuya** doğru bileşke kuvvet uygulamaktır.

10 N	20 N	30 N	50 N

a) Aynı yönlü iki kartla amaca ulaşınız. Kartları ve yönlerini yazınız. (3 puan)

.....

b) Zıt yönlü iki kartla amaca ulaşınız. Kartları ve yönlerini yazınız. (3 puan)

.....

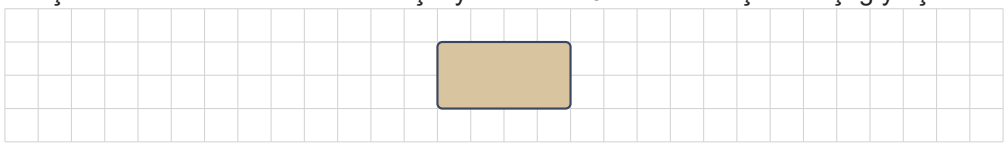
c) Üç kart kullanarak amaca ulaşan bir düzen yazınız. (3 puan)

.....

d) Üç kart kullanarak bileşke kuvveti sıfır yapan bir düzen yazınız. (3 puan)

.....

e) b) şıkkındaki çözümünüzde kuvvetleri ve bileşkeyi bir kare 10 N olacak biçimde aşağıya çiziniz. (3 puan)

6 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.2

Kartlarda bazı cisimlerin hareket durumları verilmiştir.

a) Cisimlere etki eden kuvvetler dengelenmişse (D), dengelenmemişse (DM) yazınız. Her doğru cevap 1 puandır. (6 puan)

- ☐ Masanın üstünde duran kitap
- ☐ Frene basılınca yavaşlayan bisiklet
- ☐ Tavandan iple asılı duran lamba
- ☐ Düz yolda sabit süratle aynı yönde giden otobüs
- ☐ Kalecinin eline çarpıp geri dönen top
- ☐ Duran ve itilince harekete başlayan sandık

b) Tavandaki lambanın ağırlığı 20 N'dur. İpin lambaya uyguladığı kuvvetin büyüklüğünü ve yönünü yazınız. (3 puan)

.....

c) Frene basılan bisikletin hareket durumunda ne değişir? Bunun nedenini kuvvetlerle açıklayınız. (3 puan)

.....

d) Baran, "Hareket eden her cisme dengelenmemiş kuvvetler etki eder." diyor. Kartlardan bir örnekle Baran'ın ifadesini değerlendiriniz. (3 puan)

.....

.....

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.2

Ece'nin hipotezi: *"Bir cisme etki eden kuvvetler dengelenmişse cisim kesinlikle durur."* Ece hipotezini sınamak için sürtünmenin çok az olduğu hava hokeyi masasında itilip bırakılan bir diskin konumunu her saniye ölçtü. 4. saniyede diske hareket yönünde küçük ve sabit bir kuvvet uygulamaya başladı.

Zaman (s)	0	1	2	3	4	5	6	7
Konum (cm)	0	20	40	60	80	105	135	170

Sarı sütunlar, ek kuvvetin uygulandığı zamanları gösterir.

a) İlk 4 saniyede disk her saniyede kaç cm yol almıştır? Diskin sürati değişmiş midir? (3 puan)

.....

b) İlk 4 saniyede diske etki eden kuvvetler dengelenmiş midir? Bu verilere göre Ece'nin hipotezini değerlendiriniz. (4 puan)

.....

.....

c) 4. saniyeden sonra diskin hareket durumunda nasıl bir değişiklik olmuştur? Bu sırada kuvvetler dengelenmiş midir? Tablodan kanıt göstererek açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

d) Ece, diskin yeniden sabit süratle ilerlemesi için ek kuvvetle aynı büyüklükte bir kuvvet daha uyguluyor. Bu kuvvetin yönü nasıl olmalıdır? Bu kuvvete ne ad verilir? (4 puan)

.....

Senaryo 6

6. Sınıf Fen Bilimleri • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 9 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	8	9	Toplam
Çıktı	FB.6.1.1	FB.6.1.1	FB.6.1.3	FB.6.1.3	FB.6.2.1	FB.6.2.1	FB.6.2.2	FB.6.2.2	FB.6.2.3	
Puan	10	10	10	15	10	10	10	15	10	**100**
Aldığınız										

1 — 10 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.1.1

Bir bilgi yarışmasında gezegenler şifreyle anlatılıyor. Şifre anahtarı aşağıdadır.

K: karasal **G:** gazsal **U+:** uydusu var **U−:** uydusu yok **H+:** halkası var **H−:** halkası yok **Sayı:** Güneş'e yakınlık sırası

a) Şifreleri çözerek gezegenlerin adlarını yazınız. Her şifre 1 puandır. (3 puan)

K · U− · H− · 2 ..... **G · U+ · H+ · 7** ..... **K · U+ · H− · 4** .....

b) Merkür ve Jüpiter'in şifrelerini yazınız. Her şifre 2 puandır. (4 puan)

Merkür: ..... Jüpiter: .....

c) Yarışmada **K · U+ · H+** şifreli bir gezegen sorulabilir mi? Açıklayınız. (3 puan)

.....

2 — 10 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.1.1

a) İfadeler doğruysa (D), yanlışsa (Y) yazınız. Her doğru cevap 1 puandır. (5 puan)

- ☐ I. Asteroitlerin büyük bölümü Mars ile Jüpiter'in yörüngeleri arasındaki kuşakta bulunur.
- ☐ II. Meteor, atmosferde tamamen yanmadan yeryüzüne ulaşan gök taşı parçasıdır.
- ☐ III. Halk arasında kayan yıldız denen ışık çizgisi, atmosferde parlayan bir gök taşıdır.
- ☐ IV. Akşamları görülen Çoban Yıldızı, kendi ışığını üreten bir yıldızdır.
- ☐ V. Gezegenler Güneş'ten aldıkları ışığı yansıttıkları için görünür.

b) Yanlış olan ifadeleri düzeltiniz. Her düzeltme 1 puandır. (2 puan)

.....

.....

c) Asteroit ile gök taşı arasındaki ilişkiyi açıklayınız. (3 puan)

.....

3 — 10 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.1.3

Ozan'ın okul gazetesi için yazdığı gözlem notunda bazı bilgiler yanlıştır.

> *"Dün gece Ay dolunay evresindeyken bir Güneş tutulması izledim. Tutulma sırasında Güneş, Dünya ve Ay bu sırayla dizilmişti. Güneş'e koyu renkli güneş gözlüğümle baktım, gözlüğüm beni korudu. Tutulma Türkiye'nin her yerinden tam olarak görüldü ve tam tutulma iki saat sürdü."*

a) Nottaki yanlış bilgilerden beşini bulup doğrularını yazınız. Her satır 2 puandır. (10 puan)

	Yanlış bilgi	Doğrusu
1		
2		
3		
4		
5		

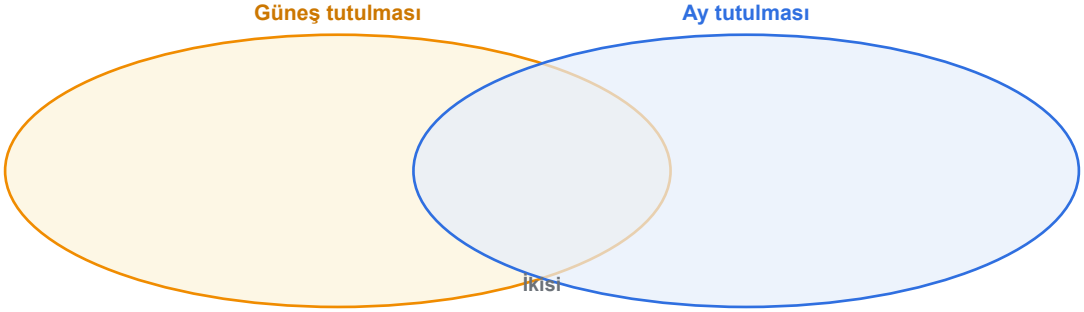
4 — 15 puan

Öğrenme çıktısı FB.6.1.3

Kartlardaki ifadeler Güneş tutulması, Ay tutulması ya da ikisi için doğrudur.

1 Sıralanış Güneş - Ay - Dünya'dır.	2 Dünya'nın gölgesi Ay'a düşer.	3 Güneş, Dünya ve Ay aynı doğru üzerindedir.
4 Gündüz izlenir.	5 Ay'ın göründüğü her yerden izlenebilir.	6 Tam ve parçalı biçimleri vardır.
7 Tam tutulma bir saatten uzun sürebilir.	8 Önceden hesaplanabilir.	9 Çıplak gözle izlemek tehlikelidir.

a) Kartların numaralarını şemada uygun bölgeye yazınız. Her doğru yerleştirme 1 puandır. (9 puan)

b) Her iki tutulmanın oluşumu, ışığın hangi özelliğiyle açıklanır? (3 puan)

.....

c) Ay tutulması sırasında Ay'ın görünüşü nasıl değişir? Bu görünüşe halk arasında ne ad verilir? (3 puan)

.....

5 **10 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.1

Okul tiyatrosunda 40 N ağırlığındaki dekor panosu iki iple yukarı kaldırılıyor. Panoya etki eden kuvvetler kareli zeminde gösterilmiştir. Bir kare 10 N'u gösterir.

a) Şekildeki üç kuvvetin büyüklüklerini yazınız. (3 puan)

.....

b) Panoya etki eden bileşke kuvvetin büyüklüğünü ve yönünü bulunuz. (3 puan)

.....

c) Pano yükselirken 1. ipi tutan öğrenci ipi bırakırsa bileşke kuvvet ne olur? (2 puan)

.....

d) İplerin kuvvetlerini ağırlıkla doğrultu ve yön bakımından karşılaştırınız. (2 puan)

.....

6 **10 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.1

Kerem, yerdeki kutuyu doğuya doğru 30 N'luk kuvvetle itiyor. Selin de aynı kutuya doğu-batı doğrultusunda kuvvet uyguluyor.

a) Selin batıya doğru 50 N'luk kuvvet uygularsa bileşke kuvvetin büyüklüğü ve yönü ne olur? (3 puan)

.....

b) Bileşke kuvvetin 10 N, batıya doğru olması için Selin hangi yönde kaç N'luk kuvvet uygulamalıdır? (3 puan)

.....

c) Bileşke kuvvetin 45 N, doğuya doğru olması için Selin ne yapmalıdır? (2 puan)

.....

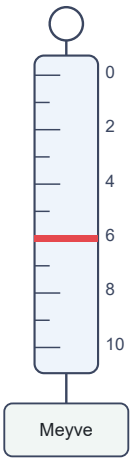
d) a) şıkkındaki iki kuvvet aynı doğrultuda mıdır? Aynı yönde midir? (2 puan)

.....

7 **10 puan**

Öğrenme çıktısı FB.6.2.2

Fileli meyve torbası, bir dinamometreye asılıdır ve hareketsiz durmaktadır.

a) Dinamometre kaç N'u gösteriyor? Torbaya etki eden iki kuvvetin adını, yönünü ve büyüklüğünü yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) Torbaya etki eden kuvvetler dengelenmiş midir? Gerekçesini yazınız. (2 puan)

.....

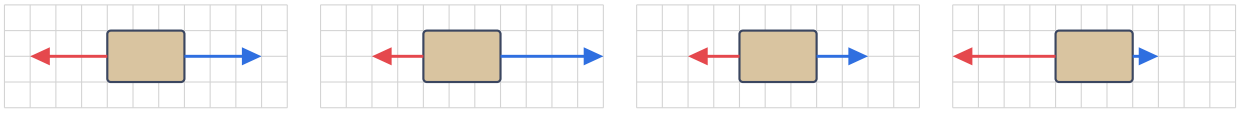
c) Kanca kırılırsa torbaya etki eden kuvvetler dengelenmiş olur mu? Torbanın hareket durumu nasıl değişir? (4 puan)

.....

.....

8 **15 puan** Öğrenme çıktısı FB.6.2.2

Dört durumda cisimlere etki eden kuvvetler gösterilmiştir. Bir kare 10 N'u gösterir; sağ taraf doğu, sol taraf batıdır.

I duruyor **II** duruyor **III** doğuya sabit süratle gidiyor **IV** doğuya gidiyor

a) Tabloyu doldurunuz. Her hücre 1 puandır. (8 puan)

	I	II	III	IV
Bileşke kuvvet				
Dengelenmiş mi?				

b) II. ve IV. durumlarda cisimlerin hareket durumu nasıl değişir? (4 puan)

.....

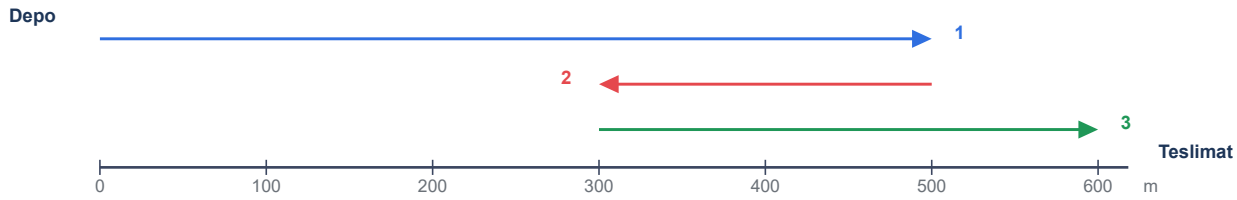
.....

c) IV. durumdaki cismin sabit süratle hareket etmesi için hangi yönde kaç N'luk bir kuvvet eklenmelidir? Bu kuvvete ne ad verilir? (3 puan)

.....

9 **10 puan** Öğrenme çıktısı FB.6.2.3

Bir kargo dronu depodan kalkıp doğu-batı doğrultusundaki düz bir yol boyunca uçuyor. Dron önce 500 m doğuya gidiyor, sonra unuttuğu bir paketi almak için 200 m batıya dönüyor, en son 300 m doğuya uçarak teslimat noktasına varıyor. Bütün yolculuk 100 saniye sürüyor.

a) Dronun aldığı toplam yol kaç metredir? (2 puan)

.....

b) Dronun yer değiştirmesinin büyüklüğünü ve yönünü yazınız. (2 puan)

.....

c) Dronun sürati kaç m/s'dir? İşleminizi gösteriniz. (2 puan)

.....

d) Dronun hızının büyüklüğünü ve yönünü bulunuz. Sürat ile hızın neden farklı çıktığını açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

Sosyal Bilgiler

6. Sınıf •
1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provaları

Senaryo 1 6 soru
Senaryo 2 8 soru
Senaryo 3 6 soru
Senaryo 4 6 soru
Senaryo 5 7 soru

Senaryo 1

6. Sınıf Sosyal Bilgiler • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	SB.6.1.1	SB.6.1.1	SB.6.1.2	SB.6.1.3	SB.6.1.3	SB.6.2.1	
Puan	15	15	20	15	15	20	**100**
Aldığınız							

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.1

Ayşe, annesinin çocukluğunu araştırmadan önce şu cümleyi yazmıştır: *"Annemin çocukluğunda çocuklar aile işlerine daha az katılıyordu."* Ardından annesiyle röportaj yapıp notlar almıştır.

a) Ayşe'nin yazdığı cümle neden bir varsayımdır? Açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

b) Röportaj notlarının varsayımı destekleyip desteklemediğini işaretleyiniz. Her doğru işaret 1 puandır. (4 puan)

	Destekler	Çürütür	İlgisi yok
1 Okuldan sonra bahçede sebze toplar, inekleri sağardık.	☐	☐	☐
2 Annem tarladayken kardeşlerime ben bakardım.	☐	☐	☐
3 Bayramlarda köyün bütün çocukları evleri dolaşıp şeker toplardı.	☐	☐	☐
4 Okulumuzda kütüphane yoktu, kitapları öğretmenimiz şehirden getirirdi.	☐	☐	☐

c) Kanıtlara göre Ayşe'nin varsayımı ne olur? Kanıtlara uygun yeni bir varsayım yazınız. (4 puan)

.....

.....

.....

d) Ayşe, "Varsayımım çürüdü, araştırmam başarısız oldu." diyor. Bu düşünceyi değerlendiriniz. (2 puan)

.....

.....

e) Çocukların rollerinin o yıllardan bugüne değişmesinin bir nedenini yazınız. (2 puan)

.....

.....

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.1

a) Hüseyin Bey aynı mahallede kırk yıldır postacıdır. Kartlara göre tabloyu doldurunuz. Her hücre 2 puandır. (6 puan)

1985 Çantasında mektuplar, kartpostallar ve telgraflar vardır. Mahallede bisikletle dolaşır, mektupları kapı kapı dağıtır.

2025 Aracında çoğunlukla genel ağdan alınan paketler vardır. Teslimatları el bilgisayarıyla kaydeder, alıcıya kısa mesaj gönderir.

Ne değişti?	
Neden değişti?	
Bu değişim kimi nasıl etkiledi?	

b) Hüseyin Bey hâlâ yaşlı komşuların hatırını soruyor. Bu, rollerin değişimiyle ilgili neyi gösterir? (3 puan)

.....

c) Yirmi yıl sonra dâhil olabileceğiniz bir grubu düşünerek tabloyu doldurunuz. Her hücre 1,5 puandır. (6 puan)

Gelecekteki grubum ve rolüm	Bu rolün bir hakkı	Bu rolün bir sorumluluğu	Bugün atacağım adım

3 — 20 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.2

a) Okul panosu için hazırlanan “Millî Günlerimiz” tablosunu doldurunuz. Her hücre 1 puandır. (8 puan)

Tarih	Bayramın adı	Ne anlatır?
23 Nisan		
19 Mayıs		
30 Ağustos		
29 Ekim		

b) Panoya 26 Eylül ve 12 Mart günleri de eklenecek. Bu günlerin neden önemli olduğunu ve hangi ortak bağla ilişkili olduğunu yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Aşağıdaki kaynak cümle üç öğrenci tarafından yeniden ifade edilmiştir. Anlamı koruyan ifadeyi belirleyiniz. Diğer iki ifadedeki hatayı açıklayınız. (8 puan)

Bilgi: Millî Mücadele yıllarında Anadolu’nun pek çok yerinde kadınlar, yaşlılar ve çocuklar cephaneyi kağnılarla cepheye taşıdı.

Deniz: *Kurtuluş Savaşı’nda bazı köylerde yalnız kadınlar cephane taşıdı ve savaşı onlar kazandı.*

Arda: *Millî Mücadele’de Anadolu’nun birçok yerinde kadın, yaşlı ve çocuklar cephaneyi kağnılarla cepheye ulaştırdı.*

Su: *Eskiden insanlar ağır yüklerini kağnılarla taşırdı.*

.....

.....

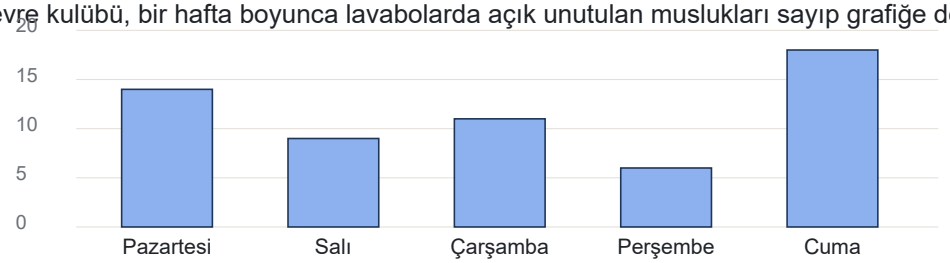
4 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.3

a) Durumların bireysel mi toplumsal mı olduğunu işaretleyiniz. Her doğru işaret 1 puandır. (4 puan)

	Bireysel	Toplumsal
1 Ali'nin bisikletinin lastiği patladı.	☐	☐
2 Mahalledeki tek parkın aydınlatması haftalardır yanmıyor.	☐	☐
3 Okul lavabolarında musluklar sık sık açık unutuluyor.	☐	☐
4 Zeynep evin anahtarını kaybetti.	☐	☐

Çevre kulübü, bir hafta boyunca lavabolarda açık unutulan muslukları sayıp grafiğe dönüştürmüştür.

Dikey eksen: açık unutulan musluk sayısı

b) Bir haftada kaç kez musluk açık unutulmuştur? Kulüp bu sayımı neden yapmış olabilir? (3 puan)

.....

c) Cuma günkü sayının en yüksek olmasının nedeni hakkında bir varsayım yazınız. (2 puan)

.....

d) Bir öğrenci "Muslukları hep 6-B açık bırakıyor." diyor. Bu ifadenin tartışmaya etkisini açıklayınız. Nasıl bir dil kullanılmalıdır? (3 puan)

.....

e) Açık unutulan muslukların neden toplumsal bir sorun olduğunu iki gerekçeyle açıklayınız. (3 puan)

.....

5 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.3

Okulun kütüphanesi ikinci kattadır ve okulda asansör yoktur. Tekerlekli sandalye kullanan Eren kütüphaneye çıkamamaktadır. Öğrenci meclisine üç öneri gelmiştir:

Öneri 1 Okula asansör yapılsın.

Öneri 2 Kütüphanenin bir bölümü giriş katındaki boş sınıfa taşınsın.

Öneri 3 Eren, istediği kitapları arkadaşlarından istesin.

a) Öneri 3 hangi ölçütü karşılamamaktadır? Nedenini yazınız. (3 puan)

.....

b) Öneri 1 ile Öneri 2'yi uygulanabilirlik bakımından karşılaştırınız. (4 puan)

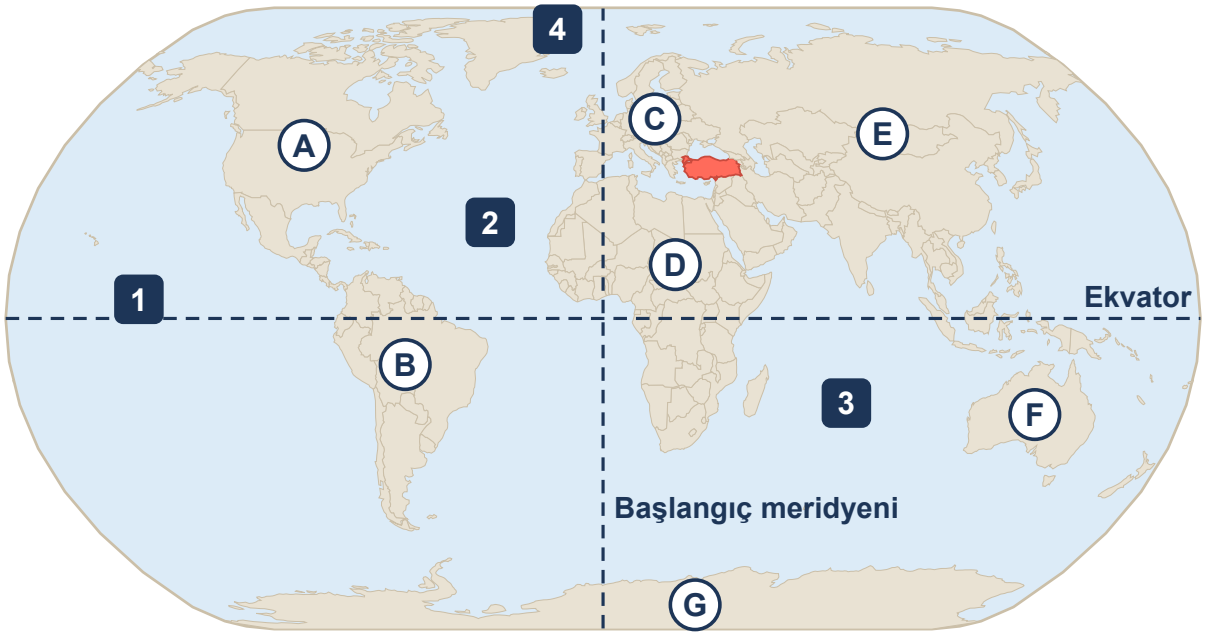
.....

c) Öneri 2'yi meclise savunacaksınız. Savunmanızın parçalarını yazınız. Her bölüm 2 puandır. (8 puan)

Gerekçe	
Kanıt ya da örnek	
Karşı görüş	
Karşı görüşe cevap	

6 **20 puan**

Öğrenme çıktısı SB.6.2.1

a) Haritada harflerle gösterilen kıtaların adlarını yazınız. Her kıta 1 puandır. (7 puan)

A: ..... B: ..... C: ..... D: .....

E: ..... F: ..... G: .....

b) Haritada numarayla gösterilen okyanusların adlarını yazınız. Her okyanus 1 puandır. (4 puan)

1: ..... 2: ..... 3: ..... 4: .....

c) Boşlukları doldurunuz. Her boşluk 1 puandır. (3 puan)

D kıtası, C kıtasının ..... yer alır ve onunla ..... ile ayrılır.

2 numaralı okyanus, C ve D kıtaları ile ..... arasındadır.

d) Haritaya göre Türkiye hangi yarım kürelerdedir? Gerekçesini yazınız. (3 puan)

.....

.....

e) *"Türkiye, Asya ile Avrupa kıtalarının birleştiği yerdedir."* ifadesi göreceli konuma mı mutlak konuma mı örnektir? Gerekçesiyle yazınız. (3 puan)

.....

.....

Senaryo 2

6. Sınıf Sosyal Bilgiler • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 8 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	8	Toplam
Çıktı	SB.6.1.1	SB.6.1.1	SB.6.1.2	SB.6.1.2	SB.6.1.3	SB.6.1.3	SB.6.1.3	SB.6.2.1	
Puan	10	15	10	15	10	15	10	15	**100**
Aldığınız									

1 — 10 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.1

Yaren, teyzesi Nurten Hanım'ın hayatından aşağıdaki tarih şeridini hazırladı.

1994	2006	2011	2017	2023
İlkokulda öğrencidir; okulun voleybol takımında oynar.	Bir hastanede hemşire olarak çalışmaya başlar.	Anne olur; ailesiyle birlikte yeni bir eve taşınır.	Oturduğu apartmanın yöneticisi seçilir.	Mahallesindeki afet gönüllüleri ekibinde ilk yardım eğitimi verir.

a) Tarih şeridinden dört grup seçiniz. Nurten Hanım'ın bu gruplardaki rolünü yazınız. (4 puan)

Grup	Rolü	Grup	Rolü
1.		3.	
2.		4.	

b) Nurten Hanım'ın 1994'teki öğrenci rolü ile 2006'daki hemşire rolünü karşılaştırınız. Her rol için bir hak ve bir sorumluluk yazınız. (4 puan)

Rol	Bir hakkı	Bir sorumluluğu
Öğrenci		
Hemşire		

c) Tarih şeridinden yola çıkarak gruplarımızın ve rollerimizin zaman içinde değişmesiyle ilgili bir çıkarım yazınız. (2 puan)

.....

.....

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.1

a) Kendi hayatınızı düşünerek tabloyu doldurunuz. (6 puan)

Dönem	Dâhil olduğum grup ve bu gruptaki rolüm
Geçmişte (okul öncesinde)	
Bugün	
Gelecekte (yetişkin olunca)	

b) Gelecekte üstlenebileceğinizi yazdığınız rolün bir hakkını ve bir sorumluluğunu yazınız. (4 puan)

Hakkı: .....

Sorumluluğu: .....

Mert: “Ben hep bu sınıfın öğrencisi, bu takımın oyuncusu olacağım. Gruplarım ve rollerim hiç değişmez.”

c) Mert’in görüşüne katılıyor musunuz? Görüşünüzü iki örnekle değerlendiriniz. (5 puan)

.....

.....

.....

3 — 10 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.2

a) Kartlardaki kültürel bağların hangi başlığa ait olduğunu (dil, din, tarih, sanat, gelenek ve görenek) yazınız. Her başlık bir kez kullanılacaktır. (5 puan)

Kart	Başlığı
Ülkemizin her yöresinde insanlar Türkçe konuşarak anlaşır.	
Kurban Bayramı’nda kurban eti komşular ve ihtiyaç sahipleriyle paylaşılır.	
Her yıl 18 Mart’ta Çanakkale Deniz Zaferi ve şehitlerimiz anılır.	
Ebru ve çini, ustadan çırağa aktarılarak bugüne ulaşmıştır.	
Askere giden gençler, davul zurna eşliğinde uğurlanır.	

b) Kartlardan birini seçiniz. Seçtiğiniz kültürel bağın toplumsal birliğe etkisini bir örnekle açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

.....

4 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.2

Akçayaka'da selden sonra dayanışma

Bu haber soru için kurgulanmıştır.

Akçayaka kasabasında iki gün süren yağmurdan sonra dere taştı; çarşıdaki dükkânları ve bazı evleri su bastı. Ertesi sabah gençler kürek ve kovayla sokaklara çıkıp çamuru temizledi. Fırıncılar ekmeği ücretsiz dağıttı. Komşu illerden gelen kamyonlarla battaniye ve içme suyu ulaştırıldı. Evi temizlenen Şükran Nine, "Bayramlarda nasıl kapı kapı dolaşırsak bugünlerde de birbirimizin kapısındayız." dedi. Okulların yeniden açıldığı gün öğrenciler bayrağı göndere çekip İstiklal Marşı'nı birlikte okudu.

a) Haberde toplumsal birliği güçlendiren iki kültürel bağı ya da millî değeri yazınız. Her birini haberden bir kanıtla gösteriniz. (6 puan)

Kültürel bağ ya da millî değer	Haberden kanıt
1.	
2.	

b) Haberdeki dayanışmayı anlatan bir slogan yazınız. Sloganınız haberdeki bilgilerle uyumlu olmalıdır. (4 puan)

.....

Tolga'nın özeti: "Akçayaka'da herkes yardıma koştu, kimse hiçbir sıkıntı çekmedi. Akçayaka, Türkiye'nin en yardımsever kasabasıdır."

c) Tolga'nın özetindeki nesnel olmayan ya da haberde bulunmayan bir ifadeyi gösteriniz. Haberi nesnel ve anlamını değiştirmeden iki cümleyle özetleyiniz. (5 puan)

.....

.....

.....

5 — 10 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.3

Bir ortaokulun önünde çıkış saatinde araçlar sıkışıyor, öğrenciler karşıdan karşıya geçerken zorlanıyor. İki grup bu sorunun nedenlerini araştırdı.

Grup A (velilerle konuştu)
- Veliler araçlarını okul kapısının önünde bekletiyor.
- Yaya geçidinin çizgileri silinmiş.

Grup B (öğrencileri gözlemledi)
- Bütün sınıflar aynı anda çıkıyor.
- Yaya geçidinin çizgileri silinmiş.
- Bazı öğrenciler yaya geçidini kullanmıyor.

a) Bu durumun bireysel değil toplumsal bir sorun olduğunu gösteren bir gerekçe yazınız. (3 puan)

.....

.....

b) İki grubun belirlediği nedenleri karşılaştırınız. Bir benzerlik ve bir farklılık yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) İki grup aynı sorun için neden farklı nedenler belirlemiş olabilir? Açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

6 **15 puan**

Öğrenme çıktısı SB.6.1.3

5. sorudaki okul önü trafik sorunu için çözüm önerileri hazırlanıyor.

a) Bu sorun için özgün, uygulanabilir, sürdürülebilir ve topluma fayda sağlayan bir çözüm önerisi yazınız. (5 puan)

.....

.....

.....

Grup A'nın önerisi: "Her gün okul çıkışında bir trafik polisi okulun önünde görev yapsın."

b) Grup A'nın önerisinin bir güçlü ve bir zayıf yönünü yazınız. (4 puan)

Güçlü yönü: .....

Zayıf yönü: .....

c) Grup A, diğer grupların görüşlerini dikkate alarak önerisini yeniden düzenleyecek. Önerinin yeni hâlini yazınız. Yeni önerinin zayıf yönü nasıl giderdiğini açıklayınız. (6 puan)

.....

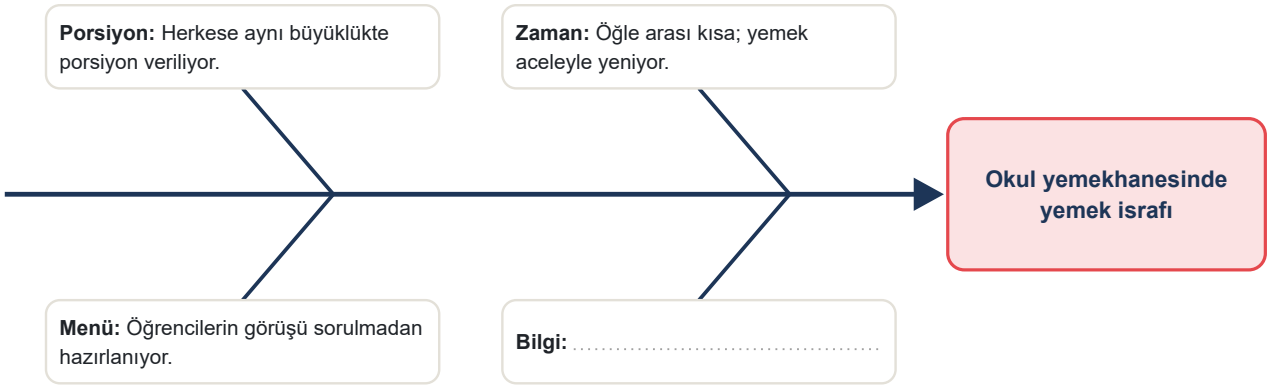
.....

.....

7 **10 puan**

Öğrenme çıktısı SB.6.1.3

Bir okulun öğrenci meclisi, yemekhanedeki yemek israfının nedenlerini balık kılçığı şemasıyla inceledi.

a) Şemadaki boş bölüme "Bilgi" başlığıyla ilgili bir neden yazınız. (2 puan)

b) Öğrenci meclisinde bu sorun için bir çözüm önerisi sunacaksınız. Önerinizi yazınız ve iki gerekçeyle savununuz. (8 puan)

.....

.....

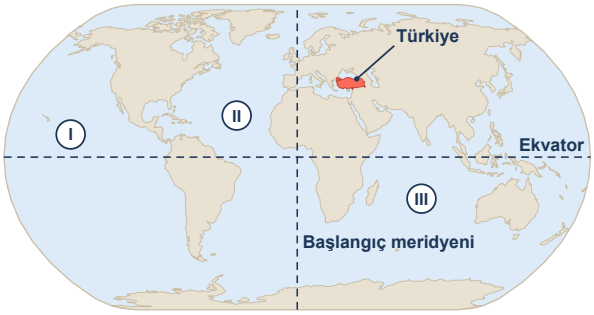
.....

.....

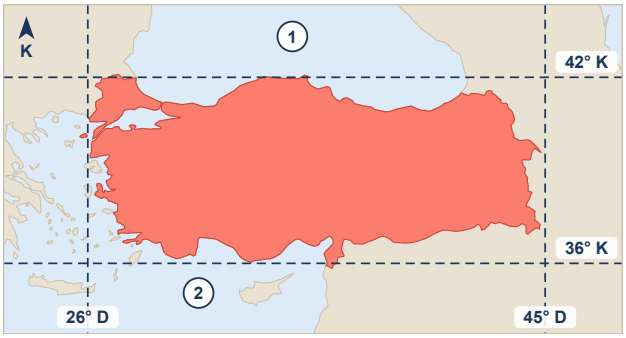
8 **15 puan**

Öğrenme çıktısı SB.6.2.1

Harita 1

Harita 2

a) Harita 1'de I, II ve III ile gösterilen okyanusların adlarını yazınız. (3 puan)

I: ..... II: ..... III: .....

b) Harita 1'den yararlanarak boşlukları doldurunuz. (4 puan)

1. Türkiye, Ekvator'un ..... yer alır.

2. Türkiye, başlangıç meridyeninin ..... yer alır.

3. Türkiye'nin toprakları ..... kıtalarındadır.

4. III numaralı okyanus, Afrika'nın ..... yer alır.

c) Harita 2'deki paralel ve meridyenlerden yararlanarak Türkiye'nin mutlak konumunu yazınız. (4 puan)

.....

.....

d) Harita 2'de 1 ve 2 ile gösterilen denizlerin adlarını yazınız. 1 numaralı denizde deniz komşumuz olan iki ülkeyi yazınız. (4 puan)

1: ..... 2: .....

Deniz komşusu: ..... Deniz komşusu: .....

Karalama alanı

Senaryo 3

6. Sınıf Sosyal Bilgiler • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	SB.6.1.1	SB.6.1.1	SB.6.1.2	SB.6.1.3	SB.6.2.1	SB.6.2.1	
Puan	15	15	20	20	15	15	**100**
Aldığınız							

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.1

Tabloda Melis'in ve büyükbabası Rıza Bey'in 12 yaşındaki hayatları dört ölçüte göre karşılaştırılmıştır.

Ölçüt	Rıza Bey (1965, kasabada)	Melis (bugün, şehirde)
Zaman	Okuldan sonra babasının marangoz dükkânında çıraklık yapar.	Okuldan sonra ödevini yapar, haftada iki gün yüzme kursuna gider.
Haklar	Okula gider; ilkokuldan sonra okula devam edip etmeyeceğine ailesi karar verir.	12 yıllık zorunlu eğitimden yararlanır, oyun ve dinlenme hakkı vardır.
Sorumluluklar	Dükkânın talaşlarını süpürür, küçük kardeşlerine göz kulak olur.	Odasını toplar, küçük kardeşine kitap okur.
Gruplar	Aile, sınıf, mahalle futbol takımı, dükkândaki usta-çırak grubu	Aile, sınıf, yüzme takımı, okul bilim kulübü

a) Melis'in ve Rıza Bey'in çocukluk rollerinden bir benzerlik ve iki farklılık yazınız. Her biri 2 puandır. (6 puan)

.....

.....

.....

.....

b) Bu farklılıkların iki nedenini yazınız. (4 puan)

.....

.....

.....

c) *"Rolün adı aynı kalsa da içeriği zamanla değişir."* cümlesini tablodan bir örnekle açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

.....

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.1

a) Kartlardaki değişimlerin nedenini kutudaki ifadelerden seçerek yazınız. Her ifade bir kez kullanılacaktır. Her kart 2 puandır. (8 puan)

teknolojideki gelişmeler · şehre göç · eğitimin yaygınlaşması · yeni kanunlar

1 Yusuf'un ailesi köyden şehre taşınıp apartmana yerleşti. Yusuf artık bahçe işlerine yardım etmiyor, okul takımında oynuyor.
Neden: .....

2 Banka çalışanı Aylin Hanım, müşterilerinin işlerini artık çoğunlukla mobil uygulama ve görüntülü görüşmeyle yürütüyor.
Neden: .....

3 Zorunlu eğitim süresi uzatıldı. Gençler öğrenci rolünü eskisinden daha uzun süre sürdürüyor.
Neden: .....

4 Okuyan kız çocuklarının sayısı arttı. Bugün mühendis, pilot ve hâkim olan kadınların sayısı eskisinden fazla.
Neden: .....

b) Yusuf, köydeki dedesiyle her akşam görüntülü konuşuyor, bayramlarda onu ziyaret ediyor. Bu, rollerin değişimiyle ilgili neyi gösterir? (4 puan)

.....

c) Kartlardaki değişimlerden birini seçiniz. Bu değişimin bir olumlu ve bir olumsuz yönünü yazınız. (3 puan)

.....

3 — 20 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.2

12 Mart töreni için afiş hazırlayacak öğrencilere şu bilgi kartı verilmiştir:

İstiklal Marşı, Mehmet Akif Ersoy tarafından yazılmış ve 12 Mart 1921'de Türkiye Büyük Millet Meclisinde kabul edilmiştir. Marş, Millî Mücadele'nin en zor günlerinde milletin bağımsızlık kararlılığını dile getirir.

Afiş A İstiklal Marşı, Cumhuriyetin ilanından sonra 1923'te yazıldı. Marşı bütün millet birlikte yazdı!

Afiş B 12 Mart 1921: Bağımsızlık kararlılığımız Mehmet Akif'in dizelerinde. İstiklal Marşı TBMM'de kabul edildi.

a) Hangi afiş bilgiyi doğru ve anlamını koruyarak aktarmıştır? Diğer afişteki iki hatayı yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) Türk bayrağı ile İstiklal Marşı'nın iki ortak özelliğini yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Bayrağımızın şeklinin ve ölçülerinin kanunla belirlenmesinin nedenini yazınız. (3 puan)

.....

d) Törende İstiklal Marşı okunurken gösterilmesi gereken iki davranışı yazınız. Bu davranışlar neyi gösterir? (4 puan)

.....

.....

e) Bilgi kartındaki bilgiyi iki kişilik kısa bir diyaloğa dönüştürünüz. Diyalog bilginin bağlamından kopmamalıdır. (5 puan)

Öğrenci 1: .....

.....

Öğrenci 2: .....

.....

4 — 20 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.3

Öğrenci meclisi, okuldaki 120 altıncı sınıf öğrencisine hafta içi günlük ekran sürelerini sormuştur.

Günlük süre	1 saatten az	1-2 saat	2-4 saat	4 saatten fazla
Öğrenci sayısı	18	34	41	27

Öğrenci: *Bütün arkadaşlarım çevrim içi, ben de geride kalmak istemiyorum.*

Veli: *İşten geç geliyoruz; çocuğumuz akşama kadar evde yalnız.*

Öğretmen: *Ödevlerin bir kısmı ekrandan yapılıyor, süre farkında olmadan uzuyor.*

Antrenör: *Mahallede güvenli oyun alanı az, çocuklar dışarı çıkamıyor.*

a) Günde iki saatten fazla ekran başında kalan öğrenci sayısını bulunuz. Bu sayı, sorunun varlığına nasıl bir kanıt sunar? (3 puan)

.....

b) Çözüm yalnız öğrencinin görüşüne göre hazırlanırsa ne olabilir? Açıklayınız. (3 puan)

.....

c) Mecliste Kaan "Telefonlar tamamen yasaklansın, evde de internet kapatılsın." diyor. Elif ise "Kimse karışmasın, herkes istediği kadar kullansın." diyor. Müzakere ederek iki görüşü uzlaştıran bir öneri yazınız. (6 puan)

.....

.....

d) Önerinizi tablodaki ölçütlere göre değerlendiriniz. Her hücre 2 puandır. (8 puan)

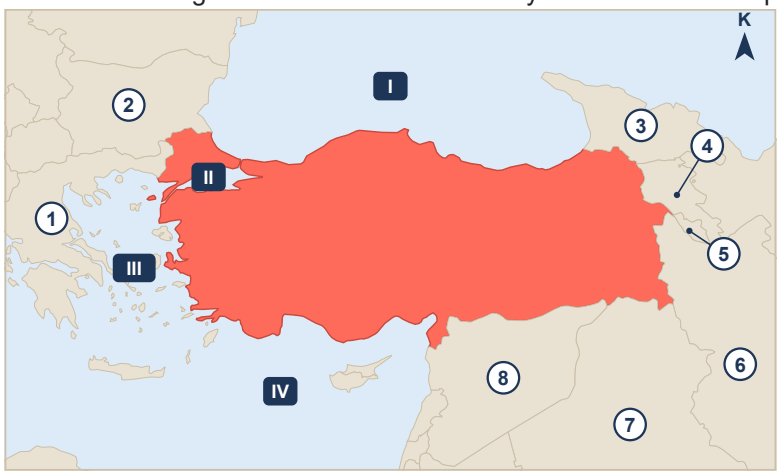
Özgünlük	
Uygulanabilirlik	
Sürdürülebilirlik	
Toplumsal fayda	

5 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.2.1

a) Haritada numarayla gösterilen kara komşularımızın adlarını yazınız. Her ülke 1 puandır. (8 puan)

b) Haritada I-IV ile gösterilen denizlerin adlarını yazınız. Her deniz 1 puandır. (4 puan)

1: ..... 2: .....

3: ..... 4: .....

5: ..... 6: .....

7: ..... 8: .....

I: ..... II: .....

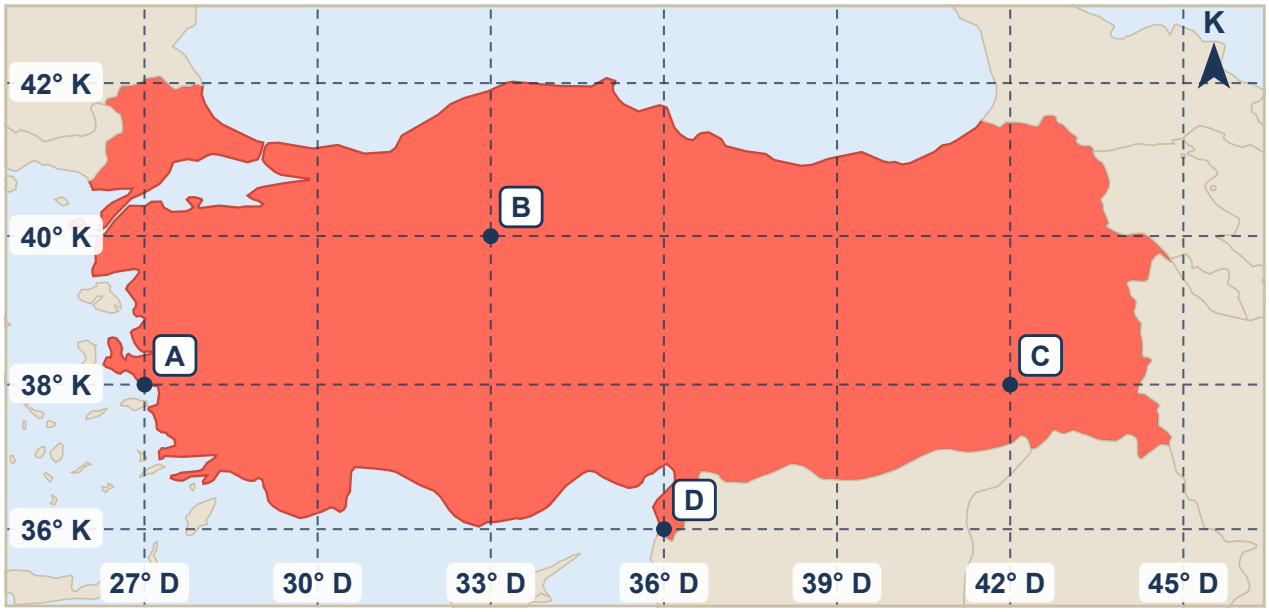
III: ..... IV: .....

c) Hem karadan hem de denizden komşu olduğumuz ülkelerin numaralarını yazınız. (3 puan)

.....

6 **15 puan**

Öğrenme çıktısı SB.6.2.1

a) A, B, C ve D noktalarının mutlak konumlarını yazınız. Her nokta 2 puandır. (8 puan)

A: ..... B: .....

C: ..... D: .....

b) A noktası, B noktasına göre hangi yöndedir? (2 puan)

.....

c) B noktasının yerini "Türkiye'nin ortalarında" diye anlatmak ile paralel ve meridyenlerle anlatmak arasındaki farkı açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

.....

d) Haritadaki dört denizde hak ve menfaatlerimizin bulunduğu deniz yetki alanlarının bütününe ne ad verilir? Bu alanları korumak için yapabileceğiniz bir davranışı yazınız. (2 puan)

.....

.....

Senaryo 4

6. Sınıf Sosyal Bilgiler • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge
- Bu prova 6 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	Toplam
Çıktı	SB.6.1.1	SB.6.1.2	SB.6.1.2	SB.6.1.3	SB.6.1.3	SB.6.2.1	
Puan	15	15	15	20	15	20	**100**
Aldığınız							

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.1

Okul gazetesi, velilerin okulla ilişkisinin otuz yılda nasıl değiştiğini araştırmıştır.

1995 Veliler okula çoğunlukla karne günü ve veli toplantısında gelir. Öğretmenle yüz yüze konuşur, notları karnede görür. Okul gezisi için izin kâğıdı imzalar.

2025 Veliler notları ve devamsızlığı e-Okul'dan izler. Bazı toplantılar çevrim içi yapılır. Okul aile birliğinde görev alır, kermes ve kitap bağışı düzenler.

a) İfadeler doğruysa "D", yanlışsa "Y" kutusunu işaretleyiniz. Her doğru işaret 1 puandır. (4 puan)

	D	Y
1 Velinin okulla iletişim kurma yolları çeşitlenmiştir.	☐	☐
2 Bugün veliler öğretmenle hiç yüz yüze görüşmemektedir.	☐	☐
3 Teknolojideki gelişmeler veli rolünün değişmesinde etkili olmuştur.	☐	☐
4 Veli rolünün adı değiştiği için hak ve sorumlulukları aynı kalmıştır.	☐	☐

b) Can, "Eskiden her şey kötüydü, şimdi her şey çok iyi." diyor. Can'ın değerlendirmesini kartlardan yararlanarak eleştiriniz. (4 puan)

.....

.....

.....

c) İnterneti olmayan ya da teknolojiyi kullanmakta zorlanan bir veli bu değişimden nasıl etkilenir? Okul bu veli için ne yapabilir? (4 puan)

.....

.....

.....

d) Değişime rağmen veli rolünde değişmeyen bir sorumluluğu yazınız. (3 puan)

.....

.....

2 **15 puan** Öğrenme çıktısı SB.6.1.2

6 Şubat 2023 depremlerinden sonra ülkenin her yerinden yardım tırları yola çıktı. Gönüllüler arama-kurtarma çalışmalarına katıldı. Okullar deprem bölgesindeki okullarla "kardeş okul" oldu. Bazı aileler evlerini depremzedelere açtı.

a) Bu yardımlaşmanın ortaya çıkmasında etkili olan iki millî değeri yazınız. (4 puan)

.....

.....

b) Bir öğretmen, toplumu bir arada tutan bağları "beş iplikten örülmüş bir halata" benzetir. Halatın ipliklerinden üçünü yazınız. Benzetmeyi açıklayınız. (6 puan)

1. iplik: ..... 2. iplik: ..... 3. iplik: .....

.....

.....

.....

c) Tarihimizden, milletin zor bir günde benzer biçimde dayanıştığı bir örnek yazınız. Bu örneğin depremden sonraki dayanışmayla ortak yönünü açıklayınız. (5 puan)

.....

.....

.....

3 **15 puan** Öğrenme çıktısı SB.6.1.2

6-B sınıfı, 26 Eylül Dil Bayramı için "Türkçemize sahip çıkıyoruz" çalışması yapmış ve mahalledeki tabelaları incelemiştir.

a) Tabelalardaki yabancı sözcükler yerine kullanılabilecek Türkçe karşılıkları yazınız. Her tabela 1 puandır. (3 puan)

1 Hair Studio Kuaför	2 Mega Center AVM	3 Coffee & Bakery
Türkçesi:	Türkçesi:	Türkçesi: .....

b) 26 Eylül'ün Dil Bayramı olarak kutlanmasının nedenini yazınız. (3 puan)

.....

.....

c) Ortak dilin toplumu birbirine bağlamasına bir örnek yazınız. (3 puan)

.....

d) Tabloyu doldurunuz. Her hücre 1 puandır. (6 puan)

Ramazan ve Kurban bayramlarında yapılan bir gelenek	Bu gelenek hangi kültürel bağa örnektir?	Toplumsal hayata etkisi

4 — 20 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.3

Öğrenci meclisi, bir sabah 08.00 ile 08.30 arasında okul kapısına gelen öğrencilerin nasıl geldiğini saymıştır.

Geliş biçimi	Yürüyerek	Servisle	Özel araçla	Bisikletle
Öğrenci sayısı	96	84	132	8

a) Özel araçla gelenler, yürüyerek ve bisikletle gelenlerden kaç kişi fazladır? Bu veri ne düşündürür? (3 puan)

.....

b) Sorunun nedenlerini uygun başlığın numarasıyla eşleştiriniz. Her doğru eşleştirme 1 puandır. (4 puan)

1 Alışkanlıklar 2 Düzen 3 Zaman 4 Bilgi

- ☐ Velilerin çoğu işe giderken çocuğunu bırakıyor, acele ediyor.
- ☐ Birçok aile "Çocuğumu kapıya kadar arabayla bırakmalıyım." düşüncesinde.
- ☐ Okulun önünde araçların duracağı bir cep yok.
- ☐ Velilerin çoğu okulun arka sokaktaki ikinci kapısından habersiz.

c) Bu sorunu bir veli ve okulun yanındaki esnaf nasıl görür? Birer cümleyle yazınız. (4 puan)

.....

.....

d) Meclis "Yürüyen Okul" kampanyası düzenleyecek. Dört haftalık kampanya takvimini doldurunuz. Haftalar 2 puan, ölçme yöntemi 1 puandır. (9 puan)

1. hafta	
2. hafta	
3. hafta	
4. hafta	
Ölçme	Kampanyanın işe yarayıp yaramadığını nasıl anlarsınız?

5 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.3

Teneffüslerdeki koridor gürültüsü, kütüphanede çalışan öğrencileri rahatsız ediyor. Meclise iki öneri gelmiştir:

Öneri A Teneffüslerde bahçede ip atlama, mendil kapmaca gibi oyun köşeleri kurulsun. Koridorların birer bölümü "sessiz bölge" olsun.

Öneri B Teneffüsler kaldırılsın, öğrenciler gün boyu sınıflarında kalsın.

a) Önerilerin karşıladığı ölçütleri işaretleyiniz. Her doğru işaret 1 puandır. (8 puan)

	Öneri A	Öneri B
Özgünlük	☐	☐
Uygulanabilirlik	☐	☐
Sürdürülebilirlik	☐	☐
Toplumsal fayda	☐	☐

b) Öneri B'nin toplumsal fayda ölçütünü karşılamamasının nedenini yazınız. (3 puan)

.....

c) Müzakere sonunda meclis "Bu kararda kazanan ya da kaybeden yok." diyor. Bu sözü açıklayınız. (4 puan)

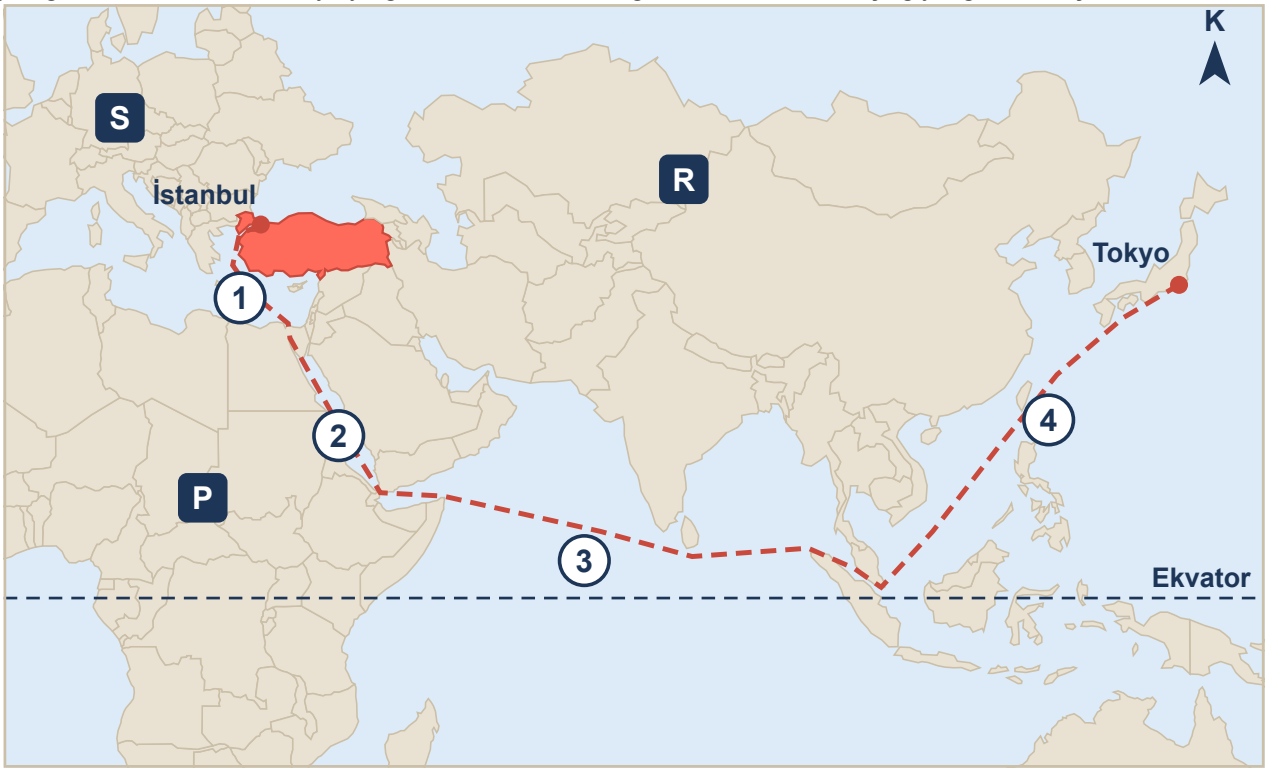
.....

.....

6 **20 puan**

Öğrenme çıktısı SB.6.2.1

Bir yük gemisi İstanbul'dan Tokyo'ya gitmektedir. Haritada geminin rotası kesik çizgiyle gösterilmiştir.

a) Geminin geçtiği 1-4 numaralı yerleri kutudan seçerek yazınız. Kutuda bir fazla ifade vardır. Her yer 1 puandır. (4 puan)

Atlas Okyanusu · Akdeniz · Büyük Okyanus · Kızıldeniz · Hint Okyanusu

1: ..... 2: ..... 3: ..... 4: .....

b) P, R ve S ile gösterilen kıtaların adlarını yazınız. Her kıta 1 puandır. (3 puan)

P: ..... R: ..... S: .....

c) Gemi İstanbul'dan Akdeniz'e çıkmak için hangi denizden ve hangi boğazdan geçer? (4 puan)

.....

d) Gemi yolculuğu boyunca Ekvator'a göre hangi yarım kürede kalır? Haritadan bir kanıt yazınız. (3 puan)

.....

.....

e) Akdeniz, P kıtasına göre hangi yöndedir? (2 puan)

.....

f) Boğazlarımızın ve Mavi Vatan'ın ülkemiz için önemini birer cümleyle açıklayınız. (4 puan)

.....

.....

.....

Senaryo 5

6. Sınıf Sosyal Bilgiler • 1. Dönem 1. Ortak Yazılı Provası

Süre
40 dk

Ad Soyad: ..... **Sınıf:** ..... **No:** ..... **Puan:**

Yönerge

- Bu prova 7 açık uçlu sorudan oluşur ve toplam 100 puandır. Her sorunun puanı ve öğrenme çıktısı kartın üstünde yazılıdır.
- Cevaplarınızı soruların altındaki alana açık ve tam cümlelerle yazınız. Hesap ya da çizim gereken yerde işleminizi gösteriniz.

Soru dağılımı, MEB 1. Dönem Ortak Yazılı Sınavlar Konu Soru Dağılım Tablosu'na göredir. Sorular özgündür; resmî sınav kâğıdı değildir.

Soru	1	2	3	4	5	6	7	Toplam
Çıktı	SB.6.1.1	SB.6.1.1	SB.6.1.2	SB.6.1.2	SB.6.1.3	SB.6.1.3	SB.6.1.3	
Puan	15	15	15	15	15	10	15	**100**
Aldığınız								

1 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.1

Çınarlı Mahallesi'nde yaşayan Fatma Hanım, mahallesinin kırk yılda nasıl değiştiğini anlatıyor.

1985 Kıştan önce komşular imeceyle salça ve tarhana yapardı. Haberler mahalle kahvesinde ve cami duyurularıyla yayılırdı. Gece bekçisi düdüğüyle sokakları dolaşırdı.

Bugün Mahallede apartmanlar var. Apartman yönetimi aidat toplar, ortak alanları düzenler. Komşular mesaj grubuyla haberleşir. Bekçiler telsizle ve araçla devriye gezer.

a) Tabloyu kartlara göre doldurunuz. Her hücre 1 puandır. (6 puan)

	1985	Bugün
Haberleşme		
Ortak işler		
Güvenlik		

b) Bekçilik rolünün adı değişmemiştir. Bu rolde neler değişmiştir? (3 puan)

.....

.....

c) Fatma Hanım, "Mesaj grubu var ama bayramda yine kapı kapı dolaşıp tatlı dağıtıyoruz." diyor. Bu söz, değişimle ilgili hangi sonucu gösterir? (3 puan)

.....

.....

d) Mahalledeki bu değişimin iki nedenini yazınız. (3 puan)

.....

.....

2 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.1

6-C sınıfı “Yirmi Yıl Sonra Ben” galerisi hazırlamıştır.

İpek Deniz biyoloğu olup Ege kıyılarında deniz kaplumbağalarını korumak istiyor.

Tuna Yazılımcı olup işitme engelliler için bir uygulama geliştirmek istiyor.

Ece Öğretmen olmak, boş zamanlarında arama-kurtarma gönüllüsü olmak istiyor.

Doruk Bir spor kulübünde çocuklara antrenörlük yapmak istiyor.

a) Her öğrencinin gelecekte dâhil olacağı bir grubu yazınız. Her öğrenci 1 puandır. (4 puan)

İpek: ..... Tuna: .....

Ece: ..... Doruk: .....

b) Tuna’nın hayal ettiği meslek elli yıl önce yoktu. Bunun nedenini açıklayınız. (3 puan)

.....

c) Ece’nin gönüllülük rolüne ait bir hak ve bir sorumluluk yazınız. (4 puan)

.....

.....

d) Bugün dâhil olduğunuz bir grubun yirmi yıl sonra nasıl değişeceğine dair bir varsayım yazınız. Bu varsayımı nasıl sınayabilirsiniz? (4 puan)

.....

.....

3 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.2

a) Aşağıdaki günleri okul yılı takviminde ait oldukları ayın altına yazınız. Her gün 1 puandır. (5 puan)

Cumhuriyet Bayramı · Dil Bayramı · Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı · İstiklal Marşı’nın Kabulü · Atatürk’ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı

Eylül	Ekim	Kasım	Aralık	Ocak

Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran

b) Millî bayramlar ile Ramazan ve Kurban bayramları arasında bir benzerlik ve bir farklılık yazınız. (4 puan)

.....

.....

c) Kurban Bayramı’nda etin komşular ve ihtiyaç sahipleriyle paylaşılması hangi değeri gösterir? Toplumsal birliğe etkisini yazınız. (3 puan)

.....

.....

d) Millî günlerin yıl dönümlerinde tören düzenlenmesinin toplumun ortak hafızasına etkisini açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

4 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.2

a) Kavram haritasındaki boş dallara birer millî değer yazınız. Her dal 1 puandır. (3 puan)

Bilgi: 30 Ağustos 1922'de Başkomutanlık Meydan Muharebesi kazanıldı. Her yıl 30 Ağustos, Zafer Bayramı olarak kutlanır.

b) Kaynaktaki bilgiyi bağlamından koparmadan iki dizelik kısa bir şiire dönüştürünüz. (4 puan)

.....

.....

c) Bir öğrenci kaynağa *"Bu, tarihteki bütün savaşların en büyüğüdür."* cümlesini eklemiştir. Bu aktarım neden nesnel değildir? (4 puan)

.....

d) Millî değerlerin kuşaktan kuşağa aktarılması için ailede ve okulda yapılabilecek birer etkinlik yazınız. (4 puan)

.....

.....

5 — 15 puan

Öğrenme çıktısı SB.6.1.3

Mahallenin köşesindeki boş arsaya inşaat atığı, eski eşya ve çöp atılıyor. Arsada fareler görülüyor, çocuklar yanındaki yoldan geçmekten çekiniyor. Okulun çevre kulübü sorunu araştırıyor.

a) Bilgilerin sorunla ilgili bir kanıt olup olmadığını işaretleyiniz. Her doğru işaret 1 puandır. (4 puan)

	Kanıttır	Kanıt değil
1 Kulüp iki hafta boyunca her gün arsanın fotoğrafını çekip tarihini not etti.	☐	☐
2 Bir komşu: "Bence çöpleri hep yan mahalleden gelenler atıyor."	☐	☐
3 Belediye kayıtlarına göre son üç ayda arsa için 14 şikâyet yapılmış.	☐	☐
4 Bakkal: "Bu arsa eskiden çok güzeldi, çocukken burada top oynardık."	☐	☐

b) 2 numaralı ifade çözüme neden katkı sağlamaz? "Sorun ile suçlu aynı şey değildir." sözüyle açıklayınız. (3 puan)

.....

c) Bu sorun arsa sahibine ve belediye çalışanına göre nasıl görünür? Birer cümleyle yazınız. (4 puan)

.....

.....

d) İnsanların atıkları bu arsaya neden attığına dair bir varsayım yazınız. Bu varsayımı nasıl sınarsınız? (4 puan)

.....

.....

6 **10 puan**

Öğrenme çıktısı SB.6.1.3

Okul yemekhanesinde ekmek israfını azaltmak için öğrenci meclisine öneriler gelmiştir.

a) Önerilerin en çok hangi ölçüte örnek olduğunu yazınız. Her öneri 1 puandır. (4 puan)

Öneri	Ölçüt
1. Ekmek, dilim yerine yarım dilim olarak sunulsun.	
2. Ekmek sepeti masrafsızca yemek sırasının sonuna taşınsın.	
3. Artan ekmeği nöbetçi öğrenciler her gün sırayla tartsın.	
4. İhtiyacı olan öğrenci yine istediği kadar ekmek alabilsin.	

b) Bir üye “Ekmek yemekhaneden tamamen kaldırılsın.” diyor. Bu öneriye yapılabilecek bir itirazı yazınız. Ardından iki tarafı da gözeten yeni bir öneri yazınız. (6 puan)

.....

.....

.....

7 **15 puan**

Öğrenme çıktısı SB.6.1.3

Çevre kulübünden Ece, boş arsa için hazırladığı öneriyi mahalle toplantısında savunacaktır. Konuşmasının cümleleri karışık verilmiştir.

a) Her cümlenin savunmanın hangi parçası olduğunu kutudan seçerek yazınız. Her cümle 1 puandır. (5 puan)

İddia · Gerekçe · Kanıt · Karşı görüş ve cevabı · Sonuç

1. Arsa sahibi bir yıllık izin vermiştir; belediye de toprak ve çit desteği sözü vermiştir.	
2. Boş arsa temizlenmeli ve mahalle bostanına dönüştürülmelidir.	
3. “Bostanla kim ilgilenecek?” diyenler olabilir; nöbet çizelgesiyle her hafta iki aile sorumluluk alacaktır.	
4. Bu öneri hem çöp sorununu çözer hem de komşuları bir araya getirir; bu nedenle desteklenmelidir.	
5. Bakımlı bir bostan, arsayı kullanılır hâle getirir; insanlar bakımlı bir yere atık atmaktan kaçınır.	

b) Savunmada kanıt kullanmanın önemini açıklayınız. (3 puan)

.....

.....

c) Ece’nin önerisi sürdürülebilirlik ölçütü bakımından nasıl zayıf kalabilir? Öneriyi güçlendirecek bir ekleme yazınız. (4 puan)

.....

.....

d) Önerinin işe yarayıp yaramadığını birkaç ay sonra nasıl anlayabilirsiniz? (3 puan)

.....

.....